

بزووتنه وهی سه‌ربه‌خۆیخوازانی کوردستان

Kurdistan Independence Movement

بزووتنه وهی سه‌ربه‌خۆیخوازانی کوردستان

به‌رنامه، پێره و پرۆگرام

Kurdistan Independence Movement

بزووتنه‌وهی سه‌ربه‌خۆییخوازانی کوردستان

شه‌ری چال‌دێران ۱۵۱۴
په‌یمانی زه‌هاو ۱۶۳۹
سایکس پیکۆ ۱۹۱۶
په‌یمانی سی‌فر ۱۹۲۰
په‌یمانی لۆزان ۱۹۲۳

نزیکه‌ی ۵۰۰ سا‌له‌ خاکی کوردستان له‌ لایه‌ن وڵاتانی زله‌یز و داگیرکەر و چوار ئیستعمارگه‌ری ، ئێران، سووریه‌، عێراق، تورکیه‌ وه‌ داگیر و دابه‌ش کراوه‌.

یه‌که‌م جار له‌ سا‌لی ۱۵۱۴ ی زایینیدا و له‌ کاتی شه‌ری چال‌دێران که‌ له‌ نیوان دوو ده‌سه‌لاتی عوسمانی و سه‌فه‌وی دا روویدا، کوردستان دابه‌ش کرا و ئەو دابه‌شکردنه‌ش سا‌لی ۱۶۳۹ ی زایینی له‌ په‌یماننامه‌یه‌ک دا به‌ ناوی زه‌هاو به‌ ره‌سمی راگه‌یه‌ندرا و چووه‌ بواری جێبه‌جێکردنه‌وه‌.

روژی ۱۷ ی مه‌ی ۱۶۳۹ ی زایینی دوو ئیمپراتوری سه‌فه‌وی و عوسمانی، به‌ دابه‌شکردنی وڵاتی کوردستان له‌ نیوانیان، کۆتاییان به‌ شه‌ڕێکی ۱۵۰ سا‌له‌ هینا و په‌یمانی "قه‌سری شیرین" یان نووسی.

شه‌ر و ناکوکییه‌کانی نیوان سه‌فه‌وی و عوسمانی به‌ شه‌ری چال‌دێران له‌ سا‌لی ۱۵۱۴ گه‌یشه‌ لوتکه‌ و له‌ ۱۶۲۹ به‌ شه‌ره‌کانی گورجستان و ئه‌رمه‌نستان گه‌رم بۆوه‌ و له‌ سا‌لی ۱۶۳۹ به‌ په‌یمانێک به‌ ناوی "قه‌سری شیرین" یان "زه‌هاو" و دابه‌شکردنی کوردستان کۆتاییهات.

دوای مملاتی و شه‌ڕێکی ۱۵۰ سا‌له‌ له‌ نیوان ئیمپراتۆریه‌تی سه‌فه‌وی (فارس) و ئیمپراتۆریه‌تی عوسمانی (تورک)، روژی ۱۷-۵-۱۶۳۹ له‌ قه‌سری شیرین له‌ رۆژه‌لاتی کوردستان ، ئەو دوو ده‌وله‌ته‌ په‌یمانیکیان واژۆ کرد که‌ به‌پێی ئەو په‌یمانه‌ به‌شێک له‌ کوردستان و هه‌موو عێراقی ئەو کات له‌ ده‌سه‌لاتی سه‌فه‌وی و فارس جیا کرایه‌وه‌ و درایه‌ عوسمانی، به‌ مه‌رجێک ئێره‌فان بگه‌ڕێته‌وه‌ سه‌ر ئیمپراتۆری فارس.

جاریکی تر و پاش شه‌ری یه‌که‌می جیهانی خاک و نه‌ته‌وه‌ی کوردستان به‌ سه‌ر چوار ده‌وله‌تی داگیرکه‌ری تورکیه‌، ئێران، عێراق و سووریه‌ دا دابه‌ش کرایه‌وه‌ و له‌و کاته‌وه‌ تا ئیستا کوردستان بۆته‌ موسته‌عمه‌ره‌ و به‌ به‌رده‌وامی هه‌ول بۆ سێپه‌نه‌وه‌ و له‌ ناو بردنی دراوه‌.

له‌ سه‌ره‌تای ده‌ستپێکردنی شه‌ری یه‌که‌می جیهانییه‌وه‌ ده‌وله‌ته‌ زله‌یزه‌کان له‌ پیناوی ئەوه‌ی خاکی رۆژه‌لاتی ناوه‌راست به‌تایبه‌تی ناوچه‌کانی ژێر کۆنترۆلی ده‌وله‌تی عوسمانی داگیر بکه‌ن، ده‌ستیان به‌ دانیه‌شتن و دانوستان کرد.

به‌و هۆیه‌وه‌ رێکه‌وتنه‌نامه‌ی سایکس - پیکۆ که‌ به‌ رێکه‌وتنه‌نامه‌ی ناوه‌ندی ئاسیا ده‌زانری له‌ ۱۶ ی مه‌ی ۱۹۱۶ له‌ نیوان بریتانیا و فه‌رانسه‌ و به‌ پارسیوونی ئیمپراتۆری پروسیه‌ ئیمزاکرا و به‌شێک له‌ رۆژه‌لاتی ناوه‌راست به‌ سه‌ر پروسیه‌ و بریتانیا و فه‌رانسه‌ دا دابه‌شکران.

شهری چال‌دیران ۱۵۱۴
په‌یمانی زه‌هاو ۱۶۳۹
سایکس پیکو ۱۹۱۶
په‌یمانی سیفر ۱۹۲۰
په‌یمانی لوزان ۱۹۲۳

له‌ ئه‌نجامی رێککه‌وته‌نه‌که‌دا ناوچه‌کانی باکووری کوردستان له‌ گه‌ڵ ئیستانبول، درا به‌ رۆسیه‌. رۆژئاوای کوردستان و سووریه‌ش دران به‌ فه‌رانسه‌. باشووری کوردستانیش که‌ سه‌ره‌تا بۆ فه‌رانسه‌ بوو، به‌ لām که‌وته‌ ژێر ده‌ستی بریتانیا و رۆژه‌لاتی کوردستانیش له‌ ژێر ده‌سه‌لاتی ده‌وله‌تی فارس دا مایه‌وه‌.

نوێنه‌ری بریتانیا مارک سایکس و نوێنه‌ری فه‌رانسه‌ش جوړج پیکو بوون و رێککه‌وتنه‌نامه‌که‌ش به‌ ناوی ئه‌وانه‌وه‌ ناوێرا.

دابه‌شکاری ئه‌م په‌یماننامه‌یه‌ به‌م چه‌شنه‌ بوو:

ناوچه‌کانی باکووری کوردستان له‌ گه‌ڵ ئیستانبول و ده‌ریه‌نده‌کانی رۆژه‌لات درا به‌ رۆسیه‌.

ناوچه‌کانی باشووری کوردستان و هه‌ندێک ناوچه‌ی باکووری درا به‌ فه‌رانسه‌.

به‌شی سییه‌م، ناوچه‌کانی رۆژه‌لاتی کوردستان بوو که‌ وه‌ک پێشتر دابه‌شکرا بوو، هه‌ر وا خرایه‌وه‌ ژێر ده‌ستی ده‌سه‌لاتی فارس.

ئهم رێککه‌وتنه‌نامه‌یه‌ سه‌ره‌تا به‌ نه‌ه‌ینی بوو به‌ لām له‌ به‌ر ئه‌وه‌ی رۆسیه‌ تووشی شه‌ری ناوخۆی و هه‌لگیرسانی شوێنی ئۆکتۆبری ۱۹۱۷ هات ناچار له‌ شه‌ری جیهانی پاشه‌کشه‌ی کرد و ناوه‌رۆکی رێککه‌وتنه‌نامه‌که‌ش ئاشکرا بوو و پاش کشانه‌وه‌ی هه‌یه‌کانی رۆسیه‌، سه‌رحه‌م هه‌یه‌کانی دیکه‌ش له‌و ناوچه‌ پاشه‌کشه‌یان کرد، که‌ له‌ ئه‌نجام دا بووه‌ هه‌ی راده‌ستکردنی ناوچه‌کان و کوردستان بۆ چوار پارچه‌ دابه‌ش کرا و چه‌ند ده‌وله‌تیکی نوێ وه‌ک عێراق و تورکیه‌ دروستبوون.

له‌کاتی شه‌ری یه‌که‌می جیهانی، زۆریه‌ی کورد له‌ سه‌ر سنووری عوسمانیه‌کان بوون. پاش هه‌له‌وه‌شانه‌وه‌ و لیکتزازانی ئیمپراتوری عوسمانی، هه‌یه‌ یه‌گرتووکان (واته‌ ولاتی: فه‌رانسه‌، بریتانیا، ویلایه‌ته‌ یه‌گرتوووه‌کانی ئەمریکا، ئیتالیا و ژاپۆن)، بپاریاندا له‌ سه‌ر سنووری پێشووی عوسمانی، چه‌ند ولاتیکی نوێ دامه‌زرێن.

به‌ پێی په‌یمانی سیفر، دامه‌زراندن و دروستکردنی ولات و ده‌وله‌تی کوردستان و ئه‌رمه‌نستانیش یه‌کیک بوون له‌م ولاتانه‌.

له‌ رۆژی ۱۰ ئاگۆستی ساڵی ۱۹۲۰ په‌یماننامه‌ی سیفر واژۆکرا، که‌ تێیدا هه‌یه‌تیکی کورد به‌ سه‌رۆکایه‌تی شه‌ریف پاشا به‌شدار بوو و تێیدا باس له‌ دانی مافی ئۆتۆنۆمی به‌ کورد کرا، که‌ بۆ یه‌که‌مین جار به‌ شێوه‌یه‌کی فه‌رمی ئه‌و مافه‌ بۆ کورد به‌ رها ده‌بیندرا و بپاری له‌ سه‌ر به‌ ده‌وله‌تیی کوردستان درابوو.

به‌ لām تورکیه‌ی ئه‌و کات بۆ له‌بار بردنی په‌یمانی سیفر که‌وته‌ خۆ و ئه‌و هه‌وله‌ی له‌بار برد.

کوردستان چۆن دابه‌شکرا ؟

شهری چالديران ۱۵۱۴
په‌يمانی زه‌هاو ۱۶۳۹
سايکس پيکو ۱۹۱۶
په‌يمانی سیفر ۱۹۲۰
په‌يمانی لۆزان ۱۹۲۳

له ۲۴ جولای ۱۹۲۳، کۆنفرانسیێک له لایه‌ن وڵاتانی (بریتانیا، فه‌رانسه، ژاپۆن، یوونان، رۆمانی، سی‌ربستان، کرۆواسی، سلوانی و تورکیه) له شاری "لۆزان له سویس" به‌سترا، که مه‌به‌ست له به‌ستنی کۆنفرانسه‌که که به (په‌يمانی لۆزان) ناوی ده‌رکرد، دا‌پشتنه‌وه‌ی سهر له نوێ قه‌واره‌ی سیاسی و جو‌غرافی رۆژه‌لاتی ناوه‌راست بوو و له ئەنجامدا مسته‌فا که‌مال ئە‌تا‌تورک، سهرۆک و دامه‌زرینه‌ری ده‌وله‌تی تورکیه، به هه‌ولێ دیپلۆماسی و پالپشتی یه‌کیێ سۆفیه‌تی جارێ تانی (په‌يمانی سیفر) هه‌لبوه‌شینیته‌وه.

له‌و رۆژه‌دا به‌ ب‌ریاریک، خاکی کوردستان و تیکرای دانیش‌توانه‌که‌ی له‌ نیوان هه‌ر چوار وڵاتی فارس، عێراق، تورکیه و سووریه دابه‌شکرا. پارچه‌ی پینجه‌می کوردستانیش که‌به‌ کوردستانی سوور ناسراوه، که‌وته ژێر ده‌ستی یه‌کیێ سۆفیه‌تی پ‌یشوو که ئیستا دیسانه‌وه به‌ سهر ئەرمه‌نستان، ئازهریایجان، گورجستان و تورکه‌منستان دا دابه‌ش کراونه‌ته‌وه.

به هه‌ر شیوه، دوا‌ی داگیرکردنه‌وه‌ی ناوچه‌که له‌لایه‌ن ه‌یزه‌کانی ئاتاتورک، ه‌یزه‌ یه‌گرتووکان له‌گه‌ڵ په‌يمانی لۆزان ر‌یککه‌وتن و سنووره‌ نوێیه‌کانی کۆماری تورکیه‌ دیاریکرا و نه‌ته‌وه‌ی کورد ب‌ ناوچه‌یه‌کی سهر‌به‌خۆ مانه‌وه. به‌شێک له‌ خاکی کوردستان که‌وته ناو سنووری نوێی تورکیه‌وه و به‌شێکی دیکه‌ی ل‌ک‌یندرا به‌ سووریه و عێراق که له‌ ژێر ده‌سه‌لاتی فه‌رانسه و بریتانیا دابوون. کۆنگره‌ی لۆزان که‌ په‌يمانی لۆزانی ل‌ که‌وته‌وه، زه‌برێکی کاریگه‌ری له‌ مه‌سه‌له‌ی کورد و پرسه‌ په‌واکه‌ی داو نه‌یه‌پ‌شت ئاوات و داخوازییه‌کانی کورد به‌پ‌یی په‌يمانی سیفر ب‌یته‌ دی.

کۆتایی هاتنی په‌يمانی لۆزان له ۲۰۲۳

سالی ۲۰۲۳ سه‌د سال به‌ سهر په‌يمانی شوومی لۆزان دا ت‌پ‌ه‌ر ده‌ب‌ و له‌ راستیدا کۆتایی به‌م په‌یمانە دی، بۆیه نه‌ته‌وه‌ی کورد له‌ گشت پارچه‌کانی کوردستان، پ‌تیسته‌ هه‌ول بۆ دامه‌زراندن و درسته‌کردنی ده‌وله‌تی سهر‌به‌خۆی کوردستان ب‌دن و پ‌یش به‌ لۆزانیک تر ب‌گرن.

گه‌لی کورد به‌رده‌وام به‌ شۆرش و خه‌بات د‌ر به‌ داگیرکه‌ران وه‌ستاوه‌ته‌وه و له‌و پ‌ت‌وه‌ندییه‌ دا ده‌توانین ئاماژه‌ به‌ شۆرشه‌کانی شیخ عوبه‌یدوللای نه‌هری، شیخ سه‌عیدی پ‌یران، سه‌یده‌زای د‌یرسیم، سه‌میل ئاغای سه‌مکو، شۆرشی ئارارات، شیخ مه‌حمودی به‌رزنجی، کۆماری کوردستان له‌ مه‌هاباد، شۆرشی بارزان و ئەیلوول و ده‌یان شۆرشی دیکه‌ ب‌که‌ین.

ئاوردانه‌وه‌ له‌و واقع و میژوووه‌ سه‌لم‌پ‌نه‌ری ئە‌وه‌یه‌ که‌ وه‌زی هه‌ره‌ سه‌ره‌کی زیندوو ه‌پ‌شتنه‌وه و به‌رده‌وامی شۆرشی کورد، سه‌ره‌رای هه‌موو ته‌نگ و چه‌له‌مه‌کان و ب‌گره‌ هه‌له‌ی زه‌مه‌نی، فه‌لسه‌فه‌ی نه‌ته‌وه‌یی و نیشتمانی بووه‌ که‌ زیاتر له‌ سه‌دان ساله‌ هه‌روا شۆرشی له‌ سهر ب‌ و زیندوو راگرتوو.

شهری چاندیران ۱۵۱۴
پهیمانی زه‌هاو ۱۶۳۹
سایکس پیکو ۱۹۱۶
پهیمانی سیفر ۱۹۲۰
پهیمانی لوزان ۱۹۲۳

لێ سهره‌رای ئه‌و هه‌موو قوربانی و تیجوه‌و و ده‌ستکه‌وتی به‌رچاوی بزافی ره‌وای کورد، نابێ له‌ پیلانگێڕی داگیرکه‌ران به‌ تایبه‌تی پیلانی شوومی چه‌ندین په‌هه‌نده‌ی ترسانکترین داگیرکه‌ر و درنده‌ی رژیمی ئێران له‌ مه‌ر سپنه‌وه و ئاسیمیله‌ کردنی زمان، ناسنامه، فره‌ه‌نگ، میژوو و شوناسی نه‌ته‌وه‌یی نه‌ته‌وه‌ی کورد غافل بین، ئیستا زمانی کوردی هه‌ره‌شه‌ی له‌ سهره و رژیمی داگیرکه‌ر ده‌یه‌وه‌ی له‌ رێگه‌ی رۆژنامه، ته‌له‌فیزیۆن و ده‌رگاکی پروپاگه‌ندای خو‌یه‌وه‌ پرش و بلاوی و شیوان دروست بکا و وه‌ک چۆن خه‌ریکی گۆڕینی دیمۆگرافی و جوگرافیای کوردستانه، به‌م شیوه‌یه‌ له‌ هه‌ولێ گۆڕینی زمانی کوردی دایه، داگیرکه‌ران له‌وه‌ تێگه‌یشته‌وون که زمان ناسنامه‌ی گه‌له و گه‌لیک زیندووێه که زمانه‌که‌ی زیندوو بێ، هه‌ر بۆیه‌ ده‌یانه‌وه‌ی به‌ له‌ ناو بردنی زمان و کلتوری نه‌ته‌وه‌ی کورد، بوون و مه‌وجودیه‌تی بسپنه‌وه.

دوژمنانی درنده و میژووی گه‌لی کورد به‌ هه‌موو توانایانه‌وه‌ له‌ وزه‌ی سهره‌کی و پالنه‌ر و بزوینه‌ری فه‌لسه‌فه‌ی نه‌ته‌وه‌یی و نیشتمانیی ئیمه‌ تێگه‌یشته‌وون و جیا له‌ هێرش و پیلانگێڕی دژی ئه‌و فه‌لسه‌فه‌ کاربگه‌ره‌ له‌ ژێر ناوی عێراقی، ئێرانی، سووریه‌یی، تورکیه‌یی، هه‌ولێ سپنه‌وه‌ی شوناس و هه‌ویه‌تی کورد و کوردستانی بوونی تاکێ کوردیان داوه و به‌ تیجوه‌ی بێ ئه‌ژماری ئابووری له‌ هه‌ولێ دزین و به‌ تالان بردنی میژوو و شارستانیه‌تی ئیمه‌ دابوون و به‌ ناوی میژوو و فره‌ه‌نگ و زمان و جوگرافیای نه‌ته‌وه‌ی کورد و باقی نه‌ته‌وه‌ غه‌یره‌ فارسه‌کان میژوو و جوگرافیا و نه‌ته‌وه‌یان بۆخوێان دروست کردووه و به‌م چه‌شنه‌ نه‌ته‌وه‌ سازیان کردووه.

نه‌ته‌وه‌ و ولاتی جه‌علی و ساخته‌ی ئێران

به‌ مه‌به‌ستی داگیرکاری و له‌ ناو بردن، کورد و باقی نه‌ته‌وه‌کان خراونه‌ته‌ ناو جوگرافیایه‌کی ده‌ستکرد و جه‌علی به‌ ناوی ئێران و به‌ دروستکردنی وه‌ها جوگرافیایه‌ک هه‌ولیان داوه‌ کورد و هه‌موو نه‌ته‌وه‌کان به‌ ناوی یه‌ک نه‌ته‌وه‌ و له‌ ژێر یه‌ک زمان و یه‌ک ئالا و یه‌ک خاک له‌ قه‌له‌م بده‌ن.

ئه‌وه‌ش سیاسه‌تیکی سهرده‌می ره‌زا شا بووه‌ به‌ دژی نه‌ته‌وه‌کانی کورد، به‌لووچ، عه‌ره‌بی ئه‌حواز، تورکی ئازهری، کاسپیه‌ن و مازنه‌ی، گه‌له‌ک و ... تاكوو هه‌ر هه‌موویان وه‌ک ئێرانی ناودێر بکه‌ن بۆ خزمه‌ت به‌ به‌رژه‌وه‌ندییه‌کانی نه‌ته‌وه‌ی داگیرکه‌ر.

شوڤینیسمی فارس و پان ئێرانیسیم، له‌ رێگه‌ی توند و تیزی و زه‌هر و زه‌نگی یه‌ره‌حمانه‌ و له‌ ژێر ناوی ئێرانی بوون دا هه‌ولێ داوه، ئه‌و جوگرافیایه‌ وه‌ک یه‌ک ولات و له‌ ژێر سێبه‌ری یه‌ک ئالا و یه‌ک زمانی واحید پێناسه‌ بکا و هه‌ویه‌ت و ناسنامه و شوناسی باقی نه‌ته‌وه‌کان بسپێنه‌وه و ئه‌وه‌ش به‌ ئیلهام وه‌رگرتن له‌ ئالمانی نازی ئه‌وکات کاری بۆ کراوه و ئه‌سلێ ته‌رحه‌که‌ له‌وێ وه‌رگیراوه، ئه‌گه‌نا ناوی ئێران که‌مه‌تر له‌ سه‌د سالی میژوو هه‌یه و سالی ۱۳۱۳ی هه‌تاوی که‌سانیکێ وه‌ک سه‌عید نه‌فیس، محمه‌مه‌دعه‌لی فرووگی و سه‌ید حه‌سه‌ن نه‌قی زاده‌ هاوکات له‌ گه‌ل ره‌وتی ناسیۆنالیسمی تورکی به‌ رێبه‌رایه‌تی داگیرکه‌ر که‌مال مسته‌فا ئه‌تاتۆرک له‌ هه‌ر دوو ولاتی تورکیه‌ و یێرشای ئه‌وکات که‌ ته‌نیا نوێنه‌رایه‌تی فارس و تورکیایان ده‌کرد، بکه‌ونه‌ بیرێ ئه‌وه‌ی ناوی ئێران بۆ خزمه‌ت به‌ فارس و توانه‌وه‌ی نه‌ته‌وه‌ و زمانه‌کانی دیکه‌ له‌ فارسیدا، به‌ په‌زاشای په‌هله‌وی پێشنیار بکه‌ن و له‌ رۆژنامه‌ی ئه‌و کاتی ئیتلاعات دا بۆ یه‌که‌م جار داوا له‌ ولاتان کرا که‌ له‌مه‌ به‌دواوه‌ ناوی یێرشیا به‌ ئێران بێن و پێیان بلێن ولاتی ئێران.

کوردستان چۆن دابه‌شکرا ؟

شهری چاندیران ۱۵۱۴
پهیمانی زه‌هاو ۱۶۳۹
سایکس پیکو ۱۹۱۶
پهیمانی سیفر ۱۹۲۰
پهیمانی لوزان ۱۹۲۳

هه‌لبه‌ت ئه‌و ره‌وته به‌شیک ده‌گه‌رتنه‌وه بۆ ده‌ره‌نجامی ئالوگۆر و پروداوه‌کانی پاش شهری دووه‌می جیهانی له‌ رۆژه‌لاتی نافین و زه‌ق بوونه‌وه‌ی ره‌وتی چینه‌یه‌تی له‌ کۆتاییه‌تێن به‌ سهرده‌می به‌گ و ئاغاوانی.

له‌ سووریه و عێراق به‌رده‌وام هه‌وڵ دراوه کورد وه‌ک عه‌ره‌ب و له‌ تورکیه وه‌ک تورکی شاخستانی و له‌ ئێران وه‌ک ئێرانی و فارس پێناسه‌ی بۆ بکه‌ن.

ئه‌وه‌ش له‌ حاله‌یکدا به‌ پشت به‌ستن به‌ به‌لگه‌ی زانستی و میژوویی ، شوناسی تاکێ کورد نه‌ ئێرانییه‌، نه‌ عێراقی، نه‌ سووری و نه‌ تورکی، به‌ لکوو هه‌موو تاکێکی کورد، کورده و کوردستانیه و خاک و جوغرافیاکه‌ی که‌ له‌ لایه‌ن داگیرکه‌رانه‌وه‌ داگیر کراوه‌ ناوی کوردستانه‌.

به‌ پێی هه‌لومه‌رج و گۆرانکاریه‌کان و به‌رز بوونه‌وه‌ی ئاستی هۆشیاری نه‌ته‌وه‌یی له‌ ئه‌مرو دا تاکێ کورد گه‌یشته‌وته ئاستیک که‌ له‌وه‌ تیبگا ، به‌ ناوی ئێرانی، سووری، تورکی و عێراقی ده‌یانیه‌وه‌ی پێناسه‌ی کورد بوونی لێ زه‌وت بکه‌ن.

تاکێ کورد گه‌یشته‌وته ئه‌و باوه‌ره‌ که‌ ده‌بێ خاک و نیشتمانیه‌که‌ی له‌ ده‌ستی داگیرکه‌ر رزگار بکا و خه‌باته‌که‌ی بۆ ئه‌وه‌ به‌ فیرو نه‌دا که‌ له‌ چوارچێوه‌ی ئێران، عێراق، سووریه و تورکیه‌ دا به‌مێننه‌وه‌ یان خه‌بات بکا بۆ ئه‌و خه‌یاله‌ی خاوه‌ی که‌ پێیوايه ئه‌رکی ئه‌وه‌ و ده‌توانی ولاتی داگیرکه‌ر دیموکراتیزه‌ بکا.

پێویسته‌ بلێن هه‌ر وه‌ک چۆن زمانیک به‌ ناوی ئێران بوونی نییه‌ ، جوغرافیا و نه‌ته‌وه‌یه‌کیش به‌ ناوی ئێران و ئێرانی ده‌ستکرد و جه‌علیه و بوونی نییه‌.

پێناسه‌ی نه‌ته‌وه‌

به‌ پێوه‌ری زانستی و به‌ پێناسه‌ی نێونه‌ته‌وه‌یی له‌ مه‌ر سه‌لماندنی نه‌ته‌وه‌یه‌ک ده‌بێ بگوترێ که‌ نه‌ته‌وه‌ پێناسه‌یه‌کی دیاری هه‌یه و له‌ پێوانه‌ی نه‌ته‌وه‌ دا پێویستیه‌ت به‌ زمان، خاک، میژوو و هه‌ستی هاوبه‌ش ، کلتور و فره‌هه‌نگی هاوبه‌ش هه‌یه و به‌ گشتی نه‌ته‌وه‌ له‌ ئاستی نێوده‌وله‌تی دا پێوه‌ر و پێناسه‌ی تایبه‌ت به‌ خۆی هه‌یه و که‌سانیک که‌ خاوه‌نی یه‌ک زمان، میژوو، خاک، فره‌هه‌نگ و کلتور و هه‌ستی هاوبه‌ش بن به‌ نه‌ته‌وه‌ له‌ قه‌ڵه‌م ده‌ردێن و به‌ ربه‌ی زانستی و به‌و پێیه‌ی زمان، میژوو و جوغرافیا و فره‌هه‌نگی هاوبه‌ش به‌ ناوی ئێران و ئێرانی بوونی نییه‌ و ته‌نیا ده‌ستکرد و داتاشاروه‌، ده‌گه‌ینه‌ ئه‌و ده‌ره‌نجامه‌ که‌ ئێران و ئێرانی بوون، له‌ ره‌وتیکه‌ نه‌ته‌وه‌سازیدا و له‌ سه‌ر ئه‌ساسی ئینکاری نه‌ته‌وه‌کانی دیکه‌، دروستکراوه‌.

بۆیه‌ مانه‌وه‌ له‌و چوارچێوه‌ ده‌ستکرد و جه‌علیه به‌ مانای مانه‌وه‌یه‌ له‌ ژێر ده‌سته‌یی و قه‌بوولکردنی کۆیله‌یه‌تی.

خودمختاری
فیدرالی
کۆنفدرالی
سهریبه‌خۆی

خودمختاری:

خودمختاری یا ئۆتۆنۆمی که له مانای وشه دا واتای سهریبه‌خۆی و ئازادی ده‌دا، له ناو دنیای سیاسهت دا به مانای سهریبه‌خۆیه‌کی چوارچۆیه بۆ دانراوی یه‌که‌یه‌کی سیاسیه. خودمختاری له‌و ولاتانه‌ی که خا‌که‌یه‌یان له لایه‌ن داگیرکهرانه‌وه داگیر کراوه، قۆناغی پێش سهریبه‌خۆی و ئازادییه که خه‌ڵکانی سهر به قه‌وم یا نه‌ته‌وه‌یه‌ک له بوارێ سیاسیه‌وه خۆیان ئیداره ده‌کهن به‌لام له بوارێ سیاسهتی ده‌ره‌کی و به‌رگری، له ژێر نه‌مر و فه‌رمانی حکومه‌تی ناوه‌ندی دان. خودمختاری شیوه‌یه‌که له به‌دهسته‌وه گرتنی شوو‌رای شار و گونده‌کان و ناردنی که‌س یان که‌سانیک بۆ پارلمانی ده‌وله‌تی ناوه‌ندی و له راستیدا هه‌موو ب‌ریاره‌ گرینگه‌کان له ناوه‌نده‌وه ده‌رده‌ک‌رین.

فیدرالیزم:

فیدرالیزم یان فیدرالیهت شیوازی‌که له شیوازه‌کانی حوکمرانی که تیایدا ده‌سه‌لاته‌کان به‌ گۆڕه‌ی ده‌ستور و یاسا له نێوان حکومه‌تی ناوه‌ندی و یه‌که‌ی تری حکومی ب‌چو‌ک‌تر دابه‌ش‌کراون (هه‌ریم و ویلایه‌ته‌کان)، نه‌و دوو ئاسته‌ ئاماژه‌پێ‌کراوه‌ی حکومهت پ‌شت به یه‌ک‌تری ده‌به‌ستن و به‌شداری له به‌ر‌پۆه‌بردنی ده‌وله‌ت و حکومه‌ت دا ده‌کهن. فیدرالیزم به مانای دابه‌ش کردنی هێز و ده‌سه‌لات له نێوان ده‌وله‌تی ناوه‌ندی و ناوچه فیدراله‌کان دا دی و هێز ته‌نیا له ناوه‌ند کۆ نابێ‌ته‌وه و له بواره‌کانی سیاسی و ئابوورییدا دابه‌ش ده‌ی. فیدرالیزم شیوه‌ی جۆراوجۆری هه‌یه‌ که چه‌ند شیوه‌یه‌کی وه‌ک ئوستانی، جو‌غرافیای، نه‌ته‌وه‌ی له به‌رچاو‌ترین شیوه‌کانی نه‌و سیستمه‌ سیاسیه‌یه. فیدرالیزم تا‌کوو ئیستا له ولاتانی داگیرکهر و تۆتالیتیر و به‌گشتی له رۆژه‌ه‌لاتی ناوه‌راست نه‌یتوانیوه وه‌لام‌ده‌ر بێ و له گه‌ل شکست به‌ره‌و‌روو بۆته‌وه.

کۆنفیدرالی:

کۆنفیدرالی، یه‌که‌بون، یه‌گ‌گرتووی و هاو‌به‌یمانی نێوان دوو ولات یا نه‌یاله‌تی سهریبه‌خۆیه‌که به‌ پێی رێک‌که‌وتنی دوو لایه‌ن پێ‌که و ده‌سه‌لاتی هه‌ر کامیان دیاری ده‌ک‌ری. له‌و سیستمه‌ دا که زیاتر له نێوان ولاتان جێبه‌جێ ده‌ک‌ری، لایه‌نه‌کان له کاروباری به‌ر‌پۆه‌به‌ری وه‌ک پێوه‌ندیه‌ نێونه‌ته‌وه‌یه‌کانیان سهریبه‌خۆن و هه‌ندیک به‌ر‌ژه‌وه‌ندی سیاسی، ئابووری و نیزامی ده‌بێ‌ته هۆی یه‌گ‌گرتووی و هاو‌به‌یمانیته‌ی نه‌وان. یه‌ک‌یتی ئوروپا یه‌کیکه له نوێترین نمونه‌کانی نیزامی کۆنفدرالی.

سهریبه‌خۆی:

نه‌ته‌وه‌یه‌ک که خا‌ک و ولاته‌که‌ی له لایه‌ن ولات یا چه‌ند ولاتیکه‌وه داگیرکراوه، به‌ که‌لک وه‌رگرتن له هه‌موو شیوه‌کانی خه‌بات هه‌ول بۆ وه‌ده‌رنانی داگیرکهر ده‌دا و ولاتی سهریبه‌خۆی خۆی راده‌گه‌یه‌نێ.

خودمختاری
فیدرالی
کۆنفدرالی
سه‌ربه‌خوێ

گه‌لی کورد له رۆژه‌ه‌لاتی کوردستان نزیکه‌ی سێ ده‌یه بۆ گه‌یشتن به خودمختاری خه‌باتی کرد و جیا له‌وه‌ی تیچوو و قوربانیه‌کی زۆری دا به‌لام هه‌یج ده‌ستکه‌وتێکی ئه‌وتۆی لێنه‌که‌وته‌وه، بۆیه‌ هه‌یج و لایه‌نه‌ کوردستانیه‌کانی رۆژه‌ه‌لاتی پرویان له‌ دروشم و سیستمێکی سیاسیی دیکه به‌ ناوی فیدرالیزم کرد. ئه‌وه‌ی ئه‌م‌رۆ به‌ ناوی فیدرالی دێته به‌ر باس، له‌و وڵاته‌یه‌ی که‌ خاکی کوردستانیان داگیر کردووه، ناتوانی وه‌لام‌ده‌ر بێ، چونکه به‌ ناسیاوی و شناختیک که له‌ سه‌ر پان ئێرانی و شوڤینیسمی فارس هه‌یه، هه‌یج کات ئه‌وان نه‌ باوه‌ریان به‌ مافی گه‌لانی غه‌یره‌ فارس هه‌یه و نه‌ باوه‌ریان به‌ دیموکراسی، هه‌ر بۆیه ده‌سه‌لاتی ناوه‌ندی چ رژیمی ئیسلامی ئیستا و چ پاشایه‌تی و سه‌لتنه‌ت ته‌له‌ب و موجاهیدین بێ، له‌ به‌رانه‌ر خواست و ویستی گه‌لی کورد دا هه‌ر هه‌موویان وه‌ک یه‌ک بیر ده‌که‌نه‌وه و بچووکترین ماف به‌ گه‌لانی غه‌یره‌فارس په‌وا نابین.

ئه‌وان خۆیان له‌ به‌رانه‌ر نه‌ته‌وه‌کانی دیکه دا به‌ بالا ده‌ست و گه‌وره‌ ده‌زانن و پێیان وایه به‌ خیری خۆیان هه‌ندی ماف ده‌ده‌ن به‌ نه‌ته‌وه‌کانی تر.

ئێرانیه‌کان پێیان وایه ده‌بێ ده‌سه‌لاتێکی ناوه‌ندی به‌ سه‌ر هه‌موو ئێراندا زāl بێ و له‌ زیه‌نیه‌تی ئه‌واندا فیدرالی و شیوه‌کانی هه‌ر مانای دا به‌شکردنی ئێران ده‌دا.

ئێرانیه‌کان له‌ باشترین حاڵه‌تی خۆیاندا باوه‌ریان به‌ سیستمی فیدرالی ئیداری هه‌یه و فیدرالی جوغرافیایی، نه‌ته‌وه‌یی به‌ هه‌لی سوور له‌ قه‌له‌م ده‌ده‌ن.

ئێرانیه‌کان له‌ سیستمی داهااتو دا باوه‌ریان وایه که ده‌کرێ ئوستاندار یا فه‌رماندارێک کورد بێ و نه‌ک کورد له‌ ده‌سه‌لاتی سیاسی و ئابووری و ... دا به‌شدار بێ.

گۆڕانکاری له‌ ئاستی جیهانییدا کار ده‌کاته سه‌ر ئه‌وه‌ی ئێرانیه‌کان به‌ ناچار کۆمه‌لێک پرسی وه‌ک دیموکراسی و فیدرالی قه‌بوول بکه‌ن، به‌لام دیموکراسی و فیدرالییه‌تیک که‌ ته‌نیا له‌ چوارچێوه‌ی پێناسه‌ و ته‌عریفی خۆیان دا بگونجێ و به‌ پێی ناسیاوی و شناخت و ته‌عریفیک که‌ بۆخۆیان له‌ دیموکراسی و فیدرالی هه‌یانه و به‌ مه‌رجێک و تا جێگه‌یه‌ک مافی کورد و نه‌ته‌وه‌کانی دیکه‌یان له‌ لا په‌سه‌نده‌ که‌ له‌و هه‌یله‌ی ئه‌وان دیارییان کردووه، لانه‌دا و به‌ گشتی دیموکراسی و فیدرالییان تا ئه‌و جێگه‌ قه‌بووله‌ که‌ خزمه‌ت به‌ نه‌ته‌وه‌ی بالا ده‌ست و ئێرانی بوون دای، نه‌ک له‌ خزمه‌ت به‌ نه‌ته‌وه‌کانی دیکه دا.

دهولت و دهسه‌لات

سیستمی سیاسی بۆ داهاتووی رۆژه‌ه‌لاتی کوردستان

خودمختاری
فیدرالی
کۆنفدرالی
سهریبه‌خۆی

ئه‌گەر چاویک به میژووی بزووتنه‌وهی رزگاریخوازی گه‌لی کورد دا بخشین، بۆمان ده‌رده‌که‌وێ که کورد به تایبه‌تی له رۆژه‌ه‌لاتی کوردستان، ئه‌گەر بجووکتین ده‌رفه‌تی بۆ ر‌ه‌خسابی، هه‌وێ بۆ سهریبه‌خۆی داوه، له‌ خانی له‌پ زێڕین را تا شۆڕشی سمایل ئاغای سمکو و کۆماری کوردستان، گشتیان هه‌نگاو نان بوون بۆ ده‌ولت و حکوومه‌تی سهریبه‌خۆی کوردستان.

به‌ داخه‌وه هه‌ر چه‌نده به‌ هۆکار گه‌لێکی به‌ دوور له‌ زانست و واقعی به‌رده‌م و سه‌لماندنی میژووی سهرجه‌م تاک و لایه‌نی سیاسی رۆژه‌ه‌لات، که ده‌بوايه‌ خاوه‌ن هه‌لۆیستیکی کارامه و کارگیر بایه‌ن به‌لام، دانه‌برای له‌ هزری کۆن و ئێرانچیته‌یی باو، هیز و توانای هزری و مه‌یدانی، هه‌ندێ لایه‌ن وزه و توانای خۆیان به‌ باس و بابته‌تی فیدرالی و دیموکراتی و ... به‌ فێرۆ ده‌ده‌ن.

له‌ کاتیکدا رێکاری مه‌حکمه‌ په‌سه‌ند له‌ به‌رده‌م هه‌ر نه‌ته‌وه‌یه‌کی ژێرده‌سته و داگیرکراو ته‌نیا یه‌ک ئامانجی دیار و به‌رچاو و شیاوه‌ که ئه‌ویش بریتیه‌ له :

چوونه‌ ده‌ره‌وه‌ی داگیرکاره له‌ خاک و زنده‌که‌ی و بۆ ئه‌و مه‌به‌سته، سهرجه‌م رێکاری به‌ دوور له‌ توند و تیژی ده‌گرته‌ به‌ر و گه‌ر داگیرکەر به‌ هیچ چه‌شنیک به‌ ده‌نگی وه‌لامی دیاریکراوه‌ نه‌هات، ئه‌و ده‌مه‌یه‌ که به‌ پێی یاسای جیهانی و نیوده‌وله‌تی و ... وه‌ده‌رنانی داگیرکار به‌ هه‌ر شتوازیکی به‌رحه‌ق، رێگه‌ پێدراو و مه‌شرووعه.

بۆ نه‌ته‌وه‌ی ژێر ده‌سته و خاک داگیرکراو، ئه‌وه‌ گرفت و ئه‌رکی نییه‌ که:

داگیرکار هه‌نگاو به‌ره‌وه دیموکراتیه‌ت و دیموکراسی ده‌نی یا نا؟

پارلمانی، فیدرالی، خودمختاری و ... پێره‌و ده‌کا یا نا؟

ئیمه‌ی نه‌ته‌وه‌ی کوردی خاک داگیرکراو و ژێر ده‌سته نه‌ خۆمان به‌ کوێخای نه‌ته‌وه‌ی زāl و بالā ده‌ست ده‌زانین و نه‌ رێگه‌ش ده‌ده‌ین هیچ لایه‌نێکی غه‌یره نه‌ته‌وه‌ییمان ببێته‌ ده‌م راست یا نوێنه‌ر.

بیرمه‌ندان و تیکۆشه‌ران و ته‌نانه‌ت زۆر یه‌ک له‌ شه‌هیدان و گیان به‌ختکردوانی گه‌له‌که‌مان هه‌وێ ئه‌وه‌یان داوه و ئیمه‌ش رێگه و رێبازیان درێژه‌ پێده‌ده‌ین، چونکه :

بۆ هه‌ر چه‌واشه‌کاریه‌ک و به‌لارێدا بردنی تاکی کۆمه‌لگای کورده‌واری له‌ ئامانجی پیرۆزیان، وه‌لامه‌ده‌ری پیلانی شوومی دوژمنان بوون و لێیان کردوونه‌ته‌وه‌ ب‌ل‌قی سه‌ر ئاو.

بۆ نمونه‌: له‌ کافربوون و دژه‌خوا و کائیناتی کورد، دارده‌ستی ئه‌م یا ئه‌و و لات! ته‌جزیه‌ ته‌له‌ب و شتی زۆر ساویلکانه‌ی دیکه‌! به‌ کورتی و به‌ کوردی ئاماژه‌مان داوه‌ ئه‌وه‌ی:

وه‌ک نه‌ته‌وه‌یه‌کی داگیرکراو و چه‌وساوه، به‌ راشکوی خوازیاری ده‌رچوونی داگیرکەر و کۆتاییه‌تێنان به‌و تالانکاریه‌ن له‌ سه‌ر خاکی باو و باپیرانمان و به‌س.

خودمختاری
فیدرالی
کۆنفدرالی
سهریبه‌خۆی

ئه‌وه‌ی که: ئه‌و جوگرافیا و سنووره ده‌ستکرده‌ی به‌ زۆر و دزه له ژێر هاو‌په‌یمانییه‌تیه‌کاندا هاتۆته‌ ئاراوه، نه‌ته‌وه‌ی چه‌وساوه‌ لێ به‌رپرس نییه‌ که داهاتووی ئه‌و جوگرافیا ساخته‌یه به‌ چ ئاقاریک دا ده‌روا و چی به‌ سهر دێ و ههر چی به‌ سهر ئه‌و جوگرافیا شوومه‌ دا بێ، ده‌رئه‌نجامی کوشتار و قه‌لا چۆکردن و جینۆساید و به‌ تالان بردنی سه‌روهت و سامان و به‌د‌فه‌ری خۆیانه‌ و ئه‌وان به‌رپرسی ههر شتێکن.

زیندووترین و نه‌ته‌وه‌ییترین به‌ش، رۆژه‌لاتی کوردستانه، زیندووی و له‌ سهر پێ بوونی رۆژه‌لات له‌وه‌ را خۆ ده‌رده‌خا که ئه‌گه‌ر رووداو یا پرسیک له‌ ههر کام له‌ پارچه‌کانی تر دێته‌ گۆڕی، ئه‌وه‌ کوردی رۆژه‌لاته‌ که هه‌لۆیست ده‌گرێ و له‌ شادی پارچه‌کانی دیکه‌ دا شای ده‌کا و له‌ غه‌م و نه‌هامه‌تیان دا شیوه‌ ده‌گیرێ، شه‌نگال و پێفراندۆمی سهریبه‌خۆی له‌ باشوور، کۆبانی و عفرین له‌ رۆژئاوا، گیرانی ئۆجه‌لان و دیمیرتاش له‌ باکوور و هه‌لۆیستی رۆژه‌لات له‌ سهر ئه‌و پرسانه‌ هه‌مووی شایه‌د و به‌لگه‌ی سه‌لمینه‌رن بۆ نه‌ته‌وه‌ی بوون و له‌ سهر پێ بوونی رۆژه‌لات.

فیدرال خوازه‌کان باوه‌ریان وایه‌ که سه‌ره‌تا ده‌بێ هه‌ول بۆ سیستمی فدرالی بدرێ و دواتر کار بۆ سهریبه‌خۆی بکری.

لێ ئه‌گه‌ر چاوێک به‌ فیدرالی باشووری کوردستان دا بخشینین، بۆمان ده‌رده‌که‌وێ که له‌ رۆژه‌لاتی ناوه‌راست و به‌ تایبه‌تی ئه‌و ولاتانه‌ی خاکی کوردستانیان داگیر کردووه، هه‌یج کات نابنه‌ خاوه‌ن سیستم و حکومه‌تێکی دیموکرات که دان به‌ مافه‌کانی گه‌لی کورد ته‌نانه‌ت له‌ سیستمی فیدرال دا بێن.

پاش نزیکه‌ی ۲۰ سال له‌ سیستمی فیدرالی عێراق و خواستی زیاتر له‌ ۹۳ له‌ سه‌دی گه‌لی کوردستان له‌ باشوور، بینیمان که سیستمی فیدرالی تا ئه‌و کاته‌ ده‌پاریزری که حکومه‌تی ناوه‌ندی له‌ لاوازی دا.

که‌ واته‌ ئیمه‌ی کوردی رۆژه‌لات بۆ فیدرالییه‌ک تاقی که‌ینه‌وه‌ که له‌ باشوور له‌ گه‌ل شکست به‌ره‌و‌روو بوو و بۆ چی له‌ ئیستاه‌ خه‌بات بۆ سهریبه‌خۆی نه‌ که‌ین؟

ئینجا ره‌وشی عێراق جه‌علی له‌ گه‌ل ئێزانی جه‌علی جیاوازییه‌کی گه‌وره‌ی تێدایه‌ و ئه‌ویش ئه‌وه‌یه‌ که: ئێزانی ده‌ستکرد وه‌ک عێراق ده‌ستکرد نییه‌ که ته‌نیا بریتی بێ له‌ دوو نه‌ته‌وه‌ی بالا ده‌ستی کورد و عه‌ره‌ب، ئێزانی خاکی عه‌ره‌ب، به‌لووچ، کورد، تورکی ئازهری، تورکمان، گیله‌ک و مازهنی و چه‌ندین نه‌ته‌وه‌ی دیکه‌ی داگیر کردووه‌ و خواستی زۆرینه‌شیان سهریبه‌خۆیه‌ و گومان له‌وه‌ دا نییه‌ که به‌ پله‌ی یه‌که‌م و دوای رووخانی رژیمی ئیستای ئێران، عه‌ره‌به‌کان به‌ پشتگیری ولاتانی عه‌ره‌بی و ناوچه‌که‌ و تورکه‌ ئازهریه‌کان به‌ پالپشتی ولاتانی تورک سهریبه‌خۆی راده‌گه‌یه‌نن و ئه‌وه‌ش ئاسانکارییه‌ بۆ نه‌ته‌وه‌کانی دیکه‌.

خودمختاری
فیدرالی
کۆنفدرالی
سهریبه‌خۆی

خواستی کورد له رۆژهه‌لات سهریبه‌خۆی خوازییه و پشتیوانی و داکۆکی له پرسی رێفراندۆم بۆ سهریبه‌خۆی باشوور سەلمێنهری ئه‌و راستیییه.

تاوانه ئه‌گهر ئیمه‌ی کورد پاش رووخانی رژیمی ئیستای ئێران، بگه‌ڕێننه‌وه تاران و له هه‌وڵی بووژاندنه‌وه‌ی ده‌سه‌لاتی دووباره‌ی حکوومه‌تی ناوه‌ندی به‌ ناو ئێران دابین.

پێویسته‌ یه‌ کگرتوانه‌ له‌ گه‌ل نه‌ته‌وه‌ غه‌یره‌ فارسه‌کان له‌ لاوازی ده‌سه‌لاتی ناوه‌ندی که‌لک وه‌رگرین و هه‌له‌ی دیالۆگ و دانوستان و پێکهاتنی ساڵی ۱۳۵۷ هه‌تاوی له‌ گه‌ل رژیمی ئێران دووباره‌ نه‌که‌ینه‌وه و ئه‌گینا میژوو دیسان بۆ ئیمه‌ی کورد دووباته‌ ده‌بێته‌وه و جارێکی تر پێشمه‌رگه‌ ده‌بێ چه‌ک له‌ شان روو له‌ چیاکان بکه‌نه‌وه و به‌ دژی ده‌سه‌لاتی نوێ پان ئێرانی و شۆفینیسمی فارس خه‌بات بکا.

دووباته‌ کردنه‌وه و دووباره‌بوونه‌وه‌ی هه‌له‌ و خه‌تا، گوناخیکه‌ که‌ میژوو به‌ ئاسانی له‌ بکه‌رانی خۆش نای.

تاکێ کورد ئیستا گه‌یشته‌ته‌ ئه‌و قه‌ناعه‌ت و بروایه‌ی چیدیکه‌ ئه‌وه‌ قه‌بوول نه‌کا که‌ خاک و جوغرافیا و میژوووه‌که‌ی له‌ لایه‌ن داگیرکه‌رانه‌وه‌ تالان بکری.

کوردستانی باکوور
کوردستانی رۆژه‌لات
کوردستانی باشوور
کوردستانی رۆژئاوا
کوردستانی سوور
...

له پێوه‌ندی به کوردستانی گه‌وره و یه‌ک‌خستنه‌وه‌ی خاکی کوردستان په‌نگه له هه‌لومه‌رجی ئه‌ورۆ دا دژوار و ئه‌سته‌م بێ و به‌گشتی خاکی کوردستانی مه‌زن، جیگه‌ی توێژینه‌وه و لیکۆڵینه‌وه‌ی به‌رفراوانی زانستی و ئاکادیمییه و هاوته‌ریبه له گه‌ل دۆخی سه‌رده‌م و بۆیه به‌باشی ده‌زانی هه‌ر له ئیسته‌وه ده‌ستپێشخه‌ری له سه‌ر نه‌که‌ین، به‌لام ده‌کرێ هه‌ر کام له حیزب و رێکخراوه‌کانی پارچه‌کانی کوردستان، به‌جیا و به‌بێ ده‌ستیوه‌ردان له ره‌وشی پارچه‌کانی تر، هه‌ول و خه‌باته‌که‌یان بۆ ئه‌و پارچه‌ی که خۆیان لێ له دایکبوون، چر بکه‌نه‌وه.

ده‌کرێ کوردستان له جیاتی ئه‌وه‌ی بێ به‌یه‌ک و لات، بێ به‌چه‌ندین و لات و له نه‌ته‌وه یه‌ک‌گرتوه‌کان چه‌ندین نوێنه‌ری هه‌بێ و وه‌ک چۆن هه‌ندی و لا‌تی بجووکی عه‌ره‌بی، ئیستا و لاتن و سه‌ره‌رای ئه‌وه‌ی هه‌موو عه‌ره‌بن، به‌لام به‌جیا جیا خاوه‌ن و لات و نوێنه‌رن له نه‌ته‌وه یه‌ک‌گرتوه‌کان.

هه‌ر کام له حیزبه‌کانی پارچه‌کانی کوردستان، ده‌کرێ کار بۆ ئازادی ئه‌و پارچه‌یه بکه‌ن که لێ هه‌لقو‌لاون و خه‌باتی بۆ ده‌که‌ن و پاش ئه‌وه‌ی هه‌موو کوردستان له داگیرکه‌ر پاک‌کرایه‌وه و چوار ده‌وله‌تی کوردستانی راگه‌یه‌ندرا، هاوپه‌یمانییه‌ک له چه‌شنی یه‌ک‌یتی ئه‌وروپا و ... بۆ ئه‌و چه‌ند ده‌وله‌ته‌ی کوردستان دروست بکری و له ئه‌گه‌ری هه‌ر هه‌ره‌شه و هێرشیک بۆ هه‌ر کام له و لا‌تان کوردستان، هه‌ر هه‌موویان پێکه‌وه هاوکار و پالپشتی یه‌ک بن و ئه‌گه‌ریش له رێفراندۆمیک دا گونجا که هه‌ر هه‌موویان له چوارچیوه‌ی کۆنفدرالی یان ئه‌یالاتی یه‌ک‌گرتووی کوردستان بخه‌ینه‌وه سه‌ر یه‌ک، ئه‌وه ئه‌و کات ده‌کرێ، بپاری له سه‌ر بدری.

بۆ ره‌وشی ئیستای کورد له رۆژه‌لات پێویسته له گه‌ل نه‌ته‌وه بنده‌سته‌کانی دیکه که خاکه‌که‌یان له لایه‌ن ئێرانه‌وه داگیر کراوه و باوه‌ریان به سه‌ریبه‌خۆی هه‌یه، هاوپه‌یمانییه‌ک بۆ رووخاندنی رژیمی ئێران پیک به‌پێندری.

به‌لام باشت‌ر وایه پێش ئه‌وه‌ی له گه‌ل نه‌ته‌وه غه‌یره فارسه‌کان رێکبکه‌وین، بۆخۆمان پێکه‌وه له ده‌وری یه‌ک می‌زی یه‌ک‌ده‌نگ کۆبیینه‌وه.

له خه‌باته‌که‌ماندا راستگۆنین ئه‌گه‌ر بتوانین له گه‌ل غه‌یره کورد له ده‌وری یه‌ک می‌ز کۆبیینه‌وه به‌لام نه‌توانین بۆخۆمان وه‌ک کورد و کوردستانی له ده‌وری یه‌ک می‌ز پێکه‌وه کۆبیینه‌وه.

ئه‌گه‌ر ئێمه‌ی کورد بتوانین له گه‌ل عه‌ره‌بی ئه‌حوازی، تورکی ئازهری، به‌لووچ، تورکمان، فارس و کاسپیه‌ن هاوپه‌یمانی پیک ببنین و بتوانین له گه‌لێاندا له سه‌ر یه‌ک می‌ز دابنیشین، چۆن ده‌بی پێکه‌وه واته له گه‌ل کورد نه‌توانین له سه‌ر یه‌ک می‌ز و یه‌ک ناوه‌ند و به‌ره دا کۆبیینه‌وه.!!!

پێکه‌ینان و دامه‌زراندنی ناوه‌ند یا کۆنگره‌یه‌ک بۆ سه‌رجه‌م هێز و لایه‌نه سه‌ریبه‌خۆیخوازه‌کان پێویستیکی هه‌نووکه‌یه و هاوکات پێکه‌وه کارکردنی هه‌موو هێزه کوردستانیه‌کان بۆ پێکه‌ینانی به‌ره‌یه‌کی رۆژه‌لاتی کوردستان زه‌رووره‌تیکی می‌ژوویه.

تاكه حیزب ، فره حیزبی

حیزب وه‌ک که‌رهسته و ئامراز

پارت و حیزب
ریکخراو و دامه‌زراوه
بزووتنه‌وه
و ...

له کوردستان میژووی سه‌ره‌هه‌لدانی حیزب له شیوه‌ی ئه‌و‌پۆی خۆیدا بۆ نێکه‌ی سه‌د ساڵ له‌مه‌وه‌ر ده‌گه‌ڕێته‌وه‌.

حیزب و ریکخراوه‌کان بۆ ویست و داواکاری گه‌لی کورد و به‌مه‌به‌ستی ده‌سته‌به‌رکردنی مافه‌کانی گه‌لی کورد خه‌باتیان کردووه و بۆ ئه‌و مه‌به‌سته‌ش دامه‌زراون.

زۆربه‌ی حیزبه‌کانی کوردستان به‌هۆی هه‌لومه‌رجی ناله‌باری کوردستان و به‌ئامانجی خه‌بات بۆ ئازادی نه‌ته‌وه‌ی کورد و ڕزگاری کورد له ژێر ده‌سته‌ی و داگیرکاری دامه‌زراون.

له کوردستانی داگیرکراو له لایه‌ن ئێرانه‌وه ، ده‌یان حیزب و ریکخراو و سازمانی دژ به‌ رژێمه‌ داگیرکه‌ره‌کانی کوردستان له‌ رژیمی پاشایه‌تییه‌وه تا ئه‌و‌پۆی رژیمی ئیسلامی ئێران دامه‌زراون و خه‌باتیان کردووه و له‌و پێناو ئازادی داگه‌لیک قوربانی و تیچوویان داوه‌.

هه‌زاران ڕۆله‌ی کورد له‌ کێژ و کور، له‌ لاو و پیر، له‌ ژن و بیاو و مندال و می‌رمندال بوونه‌ته‌ قوربانی و گیانیان به‌ختی ئازادی کردووه و شه‌هید بوون.

له‌ ڕۆژه‌لاتی کوردستان گه‌لیک حیزب هه‌بوون و ئیستاش له‌ مه‌یدان دان که‌ خه‌باتیان بۆ ئازادی کردووه و به‌ گشتی فره‌ حیزبی له کوردستان تا سه‌رده‌می کۆماری کوردستان په‌چاو کراوه که‌ هه‌م خالی ئه‌رتی تیدا بووه و هه‌م نه‌رتی.

لیکه‌وته نه‌رنییه‌کانی فره‌ حیزبی بریتین له‌:

- راسته‌وخۆ ده‌بیته‌هۆی شه‌ق بوونی کۆمه‌لگا و لێک ترازانی ریزه‌کانی چالاکوانانی کورد.
- ده‌بیته‌هۆی له‌ سه‌ر په‌شت بوونی ده‌رگا‌کان بۆ دژه‌کردنی دوژمنان له‌ ناو ریزه‌کانی کورد دا.
- له‌ ناو ئه‌و فره‌ حیزبانه‌ دا دوژمن به‌ سانای و له‌ به‌رگی ئایدیۆلۆژیای هاوردی خۆی و به‌ پیلانه‌وه‌ خۆ ده‌خزینیته‌ ناو ریزه‌کانیان و هه‌ول ده‌دا بیانخاته‌ ژێر ریکتی خۆیه‌وه‌.

- ده‌ره‌نجامی ئه‌و لیکه‌وتانه‌ی ئاماژه‌ی پیکرا ، بۆ به‌رده‌وامی و گشتگیرکردنی ئه‌و پیلانه‌ شوومانه‌ ده‌گاته‌ ئاستیک، خۆینی ڕۆله‌ی ئه‌و گه‌له به‌ ده‌ستی یه‌ک برژی و له‌ ئه‌نجامدا داگیرکه‌ر به‌ ته‌واوه‌تی خۆی داده‌سه‌پینی ((ئه‌م شیوازه‌ شووم و دلته‌زینه‌ که‌ به‌ شه‌ری ناوخۆی ناودێرکراوه‌، گه‌لیک لیکه‌وته‌ی خراب له‌ گه‌شه‌ی سیاسی، کۆمه‌لایه‌تی، ده‌روونی، نه‌ته‌وه‌ی و بگره‌ سروشتی و ئایینی و روانی ناهه‌ز له‌ سه‌ر کورد له‌ ئاستی جیهانیدا به‌ دوا‌ی خۆیدا دیئی))

لێکه‌وته ئه‌رێنیه‌کانی فره حیزبی بریتین له:

- ئاگادارین که سهره‌ڵدانی ههر حیزبێک به رێژهیه‌ک ده‌گه‌ڕێته‌وه بۆ ویستی کۆمه‌لگا و واته بۆشایی یا که‌ماییه‌ک که له کۆمه‌لگا له ئاستی سیاسی دا زه‌ق و به‌رچاوه ، ئه‌وه‌ش ده‌بێته هۆکار که کۆمه‌لێک چالاکوان، له ژێر ناوی لایه‌نێکی سیاسی دا و خاوه‌ن بیرۆکه و ئایدیۆلۆژیایه‌کی دیار ، هه‌ول ده‌ده‌ن، ئه‌و بۆشاییه‌ پر بکه‌نه‌وه.

- بۆ ئه‌وه‌ی رێکخراو یا حیزبی تازه دامه‌زراو جێگه‌ی په‌نجه‌ی له خزمه‌ت به کۆمه‌لگه‌کی دیار و به‌رچاوی ده‌بێ هه‌ندی خال وه‌به‌ر چاو بگرێ :

ئا: ناسینی هه‌مه لایه‌نه‌ی بزایی به‌رده‌می کۆمه‌لگا

ب: ناسینی ئه‌و بۆشاییه‌ که ئه‌وی له سهر خولقاوه، به شێوه‌یه‌کی زانستی و عیلمی بێ که نه‌بێته هۆی قوربانی بوونی بێگه‌ی-ئا-
پ: به کارهێنانی هه‌ندی رێکاری سیاسی و ئایدیۆلۆژیی باو له جیهاندا و هه‌روه‌ها دارێشته‌وه‌ی ههر پرۆژه‌یه‌ک له ههر سهرده‌مێک دا بۆ کۆمه‌لگه‌کی تایبه‌ت به فره‌هه‌نگ و نه‌ریت و می‌ژوویه‌کی تایبه‌ت به خۆیان هاتۆته ئاراوه و هێناوه ئارای ئه‌و بیرۆکه یا ئه‌و ئایدیۆلۆژیایه بۆ ناو کۆمه‌لگه‌که‌کی جیاوازی له‌و کارێکی ساده و ساکار نییه.

ت: ئیمه ئه‌گه‌ر به بواری ئه‌رێنی له هه‌موو بێگه‌کانی ئامازه‌ پیکراو بنوارین، دیسانه‌وه له بواری ده‌روونناسی، کۆمه‌لناسی و ... وه‌به‌ر چاوی بگرین، نابێ و ناگونجێ و به دوور له چاوه‌ڕوانییه‌ که کۆمه‌لگه‌یه‌ک بکه‌ینه ئه‌و ئایدیۆلۆژییه‌ تایبه‌ته ، به‌لکوو به پێچه‌وانه‌وه ئه‌و ئایدیۆلۆژیایه‌ که ده‌بێ رهنگ و بۆی خۆی له گه‌ل کۆمه‌لگا رێک بخا.

پێویسته ئیمه وه‌ک کورد ، وه‌ک ئامراز که‌لک له حیزب و حیزبایه‌تی وه‌رگیرین و پوانینی هه‌موومان بۆ حیزب وه‌ک که‌رهسته و ئامراز بێ و به‌م شێوه‌یه‌ که‌لک له حیزب وه‌رگیرین، با حیزبان به‌ لاوه‌ پرۆژ و موقه‌دده‌س نه‌بێ و ته‌نیا وه‌ک ئه‌بزار و وه‌سیله‌یه‌ک لێی بپوانین بۆ گه‌شتن به ئامانج.

پێویسته ئامانج نه‌که‌ینه قوربانی به‌رژه‌وه‌ندی حیزبی ، ئایدیۆلۆژی و تاکه‌که‌سی، به‌لکوو ، حیزب پێویسته بکریته ئامراز و ئالیه‌ت له خزمه‌ت به‌ گه‌ل و خاک و نه‌ته‌وه و نیشتمان و ئامانج.

نه‌ته‌وه‌ی کورد پێویسته، به‌ دوور له ده‌مارگه‌ڕێی حیزبایه‌تی و به‌ بێ بیرکردنه‌وه‌یه‌کی ته‌سکی فه‌تیس کراو له چوارچێوه‌ی یه‌ک حیزب دا، ته‌نیا بیر له‌وه بکاته‌وه که کورد بوون و کوردستانی بوون لێکمان نزیک بکاته‌وه و کوردایه‌تی لێکمان گری بده‌ته‌وه .

ده‌بی شه‌ری ناوخۆی ((خۆکوژی)) و بی‌پرسی به هێما نه‌ته‌وه‌یه‌کانی گه‌لی کورد وهک هێلی سوور ده‌ستنیشان بکړن و هه‌ول بدری په‌خنه‌ی پروخینه‌ر و بی‌پریکردن، جیگه‌ی خۆی بدا به په‌خنه و پشینیاری سازینه‌ر و بنیاتنه‌ر و هه‌ر تاکیک خۆی به خاوه‌نی نه‌و بزافه‌ بزانی نه‌وه هیچ کات له خزمه‌ت به‌گه‌ل و نیشتمانی دوور ناکه‌وتنه‌وه .

ئێستا جیهان و رۆژه‌ه‌لاتی ناوه‌راست به‌گشتی و کوردستان به‌تایبه‌تی به‌قوناغی هه‌ستیار و چاره‌نووس ساز دا تێپه‌ر ده‌بی و دوا‌ی سه‌دان سا‌ل قوربانیدانی گه‌لی کورد، به‌و واقع و راستیه‌ حاشاه‌لنه‌گره‌ گه‌یشته‌وه که کوردستان بایه‌خ و جیگه و پینگه‌ی تایبه‌تی خۆی هه‌بووه و هه‌یه و ده‌بی بی و نه‌خشه‌ی رۆژه‌ه‌لاتی نا‌فین سه‌ر له‌ نوێ داده‌پێژرێته‌وه.

گه‌لی کورد وهک نه‌ته‌وه‌یه‌کی حه‌فتا ملیۆنی که سه‌دان سا‌له‌ دابه‌ش کراوه و خاک و جو‌غرافیای له‌ لایه‌ن داگیرکه‌رانه‌وه، بۆته‌ موسته‌عمه‌ره و له‌ ئێستا دا سهریبه‌خۆییخوازی و هه‌ول‌دان بۆ دامه‌زراندنی ده‌وله‌تی کوردستان بۆته‌ ویست و داخوازی سهره‌کی گه‌لی کورد، بوونی بزووتنه‌وه‌یه‌ک که ویستی سهریبه‌خۆییخوازی بۆ نه‌ته‌وه‌ی کورد له‌ رۆژه‌ه‌لاتی کوردستان به‌ شیوه‌یه‌کی ئوسوولی، مه‌نتقی و پلان بۆ دا‌پێژراو ب‌ن‌ن‌یه‌ گۆری، پ‌ی‌و‌ست‌یه‌کی زه‌رووری و هه‌نوکه‌ی بوو.

به‌ له‌ به‌ر چاو‌گرتنی خواستی کۆمه‌لگای کوردستان و هه‌روه‌ها په‌وشی ناوچه‌که و جیهان له‌ مه‌ر سهریبه‌خۆی گه‌لان و مافی دیاریکردنی چاره‌نووس وهک مافیکی یاسایی و ن‌ی‌ونه‌ته‌وه‌یی، بزووتنه‌وه‌ی سهریبه‌خۆییخوازانی کوردستان له‌ رۆژی ۱۷ی به‌فرانباری ۲۷۱۸ی کوردی دامه‌زرانی خۆی راگه‌یاند.

برپاری نیشتمانی

شهره‌فنامه‌ی نیشتمانی
به‌ره و ناوه‌ندی نیشتمانی
هیزی پێشمه‌رگه‌ی نیشتمانی
یاسای بنه‌ره‌تی
ده‌وله‌ت و حکوومه‌تی کاتی کوردستان له تاراوگه و دوور خراوه‌یی
و ...

شهره‌فنامه‌ی نیشتمانی

له شه‌ری خۆکوژی و براکوژی دا جگه له دوژمن هیچ لایه‌نیک براوه نییه و وه‌ها شه‌ریک مه‌حکومه. پێویسته حیزب و لایه‌نه کوردستانیه‌کان له برپاریکی نه‌ته‌وه‌یی دا په‌یماننامه‌یه‌ک له ژێر ناوی شه‌ره‌فی نیشتمانی واژۆ بکه‌ن و تێیدا شه‌ری کورد به‌ دژی کورد وه‌ک حه‌رام له قه‌له‌م بده‌ن و هه‌ر لایه‌نیک هه‌لگیرسینه‌ری وه‌ها شه‌ریک بوو وه‌ک تاوانبار و خائین به‌ گه‌ل و نیشتمان بناسیندرێ. با شه‌ری ناوخۆی کورد و کورد بکریته‌ هێڵی سوور و هیچ لایه‌نیک جوورئه‌ت و غیره‌تی نه‌وه نه‌کا به‌رانبه‌ر به‌ خوشک و برای خۆی چه‌ک بته‌قینێ. پێویسته وانه له مێژوو وه‌رگرتن و به‌ فیتی دوژمنان نه‌که‌وبنه‌ داوی شه‌ری ناوخۆی. له شه‌ری کورد به‌ دژی کورد دا دۆپاوی سه‌ره‌کی نه‌ته‌وه و گه‌لی کورد و کوردستان.

سویندی نیشتمانی

ئه‌من وه‌ک کوردێکی باوه‌رمه‌ند به‌ سه‌ربه‌خۆی کوردستان، سه‌ر و مال و گیانم ته‌رخان ده‌که‌م له پێناو دامه‌زراندنی ده‌وله‌تی کوردستان و هه‌میشه له‌و پێناوه‌ دا ئاماده‌ی گیانبازی و گیانفیداییم. ئه‌من سویند ده‌خۆم به‌ شه‌رافت و که‌رامه‌ت، به‌ ئینسانیه‌ت و مرۆفایه‌تی، به‌ بیر و باوه‌ر و وێژدانم. سویند به‌ بست به‌ بستی خاکی پێرۆزی کوردستان. سویند به‌ خاک و نیشتمان، به‌ نه‌ته‌وه، به‌ ئالا، به‌ هێمای نه‌ته‌وه‌یی و نیشتمانی و سه‌ربه‌خۆییخوازی. سویند به‌ گیان و خوینی پاکی سه‌رجه‌م شه‌هیدانی رێگای ئازادی و سه‌ربه‌خۆی کورد و کوردستان. به‌لێن و په‌یمان ده‌ده‌م: تا دوا‌ین هه‌ناسه‌ی ژیان، له‌ بیر و باوه‌ر و رێبازی سه‌ربه‌خۆییخوازی لانه‌ده‌م و تا دوا دڵۆپ خویتم، پارێزه‌ری سه‌روه‌ری خاک، ئالا، نه‌ته‌وه و نیشتمانی پێرۆزی کوردستان بم و به‌ وێژدان و شه‌رافه‌ته‌وه‌ پارێزگاری له‌ مافه‌ په‌واکانی گه‌لی کورد بکه‌م. به‌لێن ده‌ده‌م و له‌ گه‌ل پێرۆزیه‌کانی کورد و کوردستان په‌یمان ده‌به‌ستم بۆ یه‌ک چرکه‌ش خه‌یانه‌ت به‌ خاک و گه‌ل و نه‌ته‌وه و نیشتمانم نه‌که‌م و وه‌ک کوردێکی ناسیۆنالیست هه‌موو کوردێکی نه‌ته‌وه‌یی و نیشتمانپه‌روه‌رم به‌ هه‌ر بیر و باوه‌رێکه‌وه‌ که‌ هه‌یه‌تی خوش بوێ. به‌لێن ده‌ده‌م: به‌ چه‌ک، به‌ قه‌له‌م، به‌ بیر و باوه‌ر، تا دوا هه‌ناسه‌م پێشمه‌رگه‌ی رێگه و رێبازی کوردایه‌تی و سه‌ربه‌خۆییخوازی بم.

برپاری نیشتمانی

شهره‌فنامه‌ی نیشتمانی
به‌ره و ناوه‌ندی نیشتمانی
هیزی پێشمه‌رگه‌ی نیشتمانی
یاسای بنه‌ره‌تی
ده‌وله‌ت و حکوومه‌تی کاتی کوردستان له تاراوگه و دوور خراوه‌ی
و ...

به‌ره و ناوه‌ندی نیشتمانی

پێکهێنانی به‌ره یان ناوه‌ندی پێکهێنکی حاشا هه‌له‌نگر و زه‌رووره‌ت و پێویستیه‌کی هه‌نوکه‌یه‌یه.

له هه‌لومه‌رجێکدا که گۆرانکارییه سیاسییه‌کان له جیهان به‌گشتی و رۆژه‌ه‌لاقی ناڤین به‌تایبه‌تی به‌خێرایی ئالوگۆریان به‌سه‌ر دادی و گۆرانکارییه‌کان به‌خێرایی تێپه‌ر ده‌بن، هه‌ول‌دان بۆ پێکهێنان و سازکردنی به‌ره یان ناوه‌ندی نیشتمانی نه‌ته‌وه‌یی بۆ لایه‌نه‌ سهریبه‌خۆییخوازه‌کانی رۆژه‌ه‌لاقی کوردستان پێویستیه‌کی هه‌نوکه‌یه‌یه.

هه‌لومه‌رجی هه‌ستیا‌ری ئه‌م‌ڕۆی و ده‌خوازی که هیز و لایه‌نه‌ کوردستانیه‌کان له ده‌وری یه‌ک پلاتفۆرمی هاوبه‌ش بۆ هاوکاری و هاوئاها‌ه‌نگی کۆبینه‌وه و خالی هاوبه‌ش بپێته‌ بنه‌مای پێکه‌وه‌ کار کردن و کۆبوونه‌وه له ده‌وری یه‌ک می‌ژ و یه‌ک به‌ره‌ی نیشتمانی بۆ رۆژه‌ه‌لاقی کوردستان.

بۆ ئه‌و مه‌به‌سته‌ش پێویسته هه‌موو لایه‌نه‌ سهریبه‌خۆییخوازه‌کان پێکه‌وه‌ دانیه‌شتنی له سه‌ر بکه‌ن چونکه به‌ره به‌ته‌نیا به‌ دوو لایه‌ن و یه‌ک لایه‌نه‌ پێک نایه‌، ئیمه‌ وه‌ک بزووتنه‌وه‌ی سهریبه‌خۆییخوازانی کوردستان ئاماده‌یه‌ن و هیوادارین سه‌رجه‌م لایه‌نه‌کانی تریش که هه‌ست به‌ به‌رپرسیاریه‌تی به‌رانه‌ر پرسی کورد له رۆژه‌ه‌لاقی کوردستان ده‌که‌ن ئاماده‌یه‌یان هه‌بێ و وه‌لامی ئه‌رتی به‌م داواکارییه‌ بده‌نه‌وه و چیت‌ر ئه‌و پرسه‌ پش‌تگۆی نه‌خری. بێشک یه‌ک‌پیزی و پته‌و‌کردنی ناو‌م‌الی کورد و سهریبه‌خۆییخوازان ئه‌رک‌پێکی نه‌ته‌وه‌یی و نیشتمانیه‌یه‌ و له‌و پێوه‌ندییه‌ دا ئیمه‌ به‌ ئه‌رکی خۆمان ده‌زانین که سه‌رجه‌م لایه‌نه‌ کوردستانیه‌یه‌ سهریبه‌خۆییخوازه‌کان بۆ کۆبوونه‌وه‌یه‌کی هاوبه‌ش بانگهێشت بکه‌ین.

هیز و ئه‌رته‌شی نیشتمانی

له سیاسه‌ت دا هیز یه‌کلایکه‌ره‌وه‌ی کیشه‌ و پرسه‌کانه‌. پرش و بلاوی هیزی پێشمه‌رگه‌ی کوردستان و گرێدراوی پێشمه‌رگه‌ به‌ تاکه‌ حیزب و لایه‌نێک و دروستبوونی چه‌ندین هیزی پێشمه‌رگه‌ له ژێر ناوی حیزب و رێکخراو و بزووتنه‌وه‌ دا له داها‌تووی ئازادی کوردستان، کیشه‌ خولقیته‌. پێویسته له ژێر یه‌ک پلاتفۆرمی هاوبه‌ش، هیزی پێشمه‌رگه‌ی کوردستان له ژێر ناوی ئه‌رته‌شی کوردستان دا سازمان بدری و پێشمه‌رگه‌ له خزمه‌ت به‌ به‌رژه‌وه‌ندییه‌ نه‌ته‌وه‌یه‌کانی نه‌ته‌وه‌ی کورد دا، نه‌ک له خزمه‌ت به‌ به‌رژه‌وه‌ندی حیزب و تاک دا. پێکهێنانی هیز و ئه‌رته‌شی کوردستان ده‌توانی سه‌ره‌تای ده‌ستپێکی دامه‌زراندنی ده‌وله‌ت و و‌لا‌تی سهریبه‌خۆی کوردستان بێ.

شهره‌فنامه‌ی نیشتمانی
به‌ره و ناوه‌ندی نیشتمانی
هیزی پێشمه‌رگه‌ی نیشتمانی
یاسای بنه‌ره‌تی
ده‌وله‌ت و حکومه‌تی کاتی کوردستان له تاراوگه و دوور خراوه‌یی
و ...

ده‌ستوور، یاسای بنه‌ره‌تی و قانونی ئه‌ساسی

بۆ به‌رپوه بردنی ولات به شیوه‌یه‌کی مۆدێرن و سهرده‌میانه پێویستیمان به نووسینه‌وه‌ی ده‌ستوور و یاسایه‌کی بنه‌ره‌تی نیشتمانی هه‌یه. ئه‌ركی رووناکییان، یاسازانان و یاسادانه‌ران کوردستانه‌که له پێناو نووسینه‌وه و دارپشته‌وه‌ی وه‌ها یاسایه‌ک هه‌نگاوێکی جیدی باوێژن و ئێمه وه‌ک بزووتنه‌وه‌ی سهریبه‌خویشوازی کوردستان وێرای یارمه‌تیدان و پالێشتی کردنی وه‌ها پرۆژه‌یه‌ک، داوا له سهرجه‌م هیز و لایه‌نه‌ کورد و کوردستانیه‌کانی پۆژه‌ه‌لات ده‌که‌ین که به پیل ئه‌و بانگه‌وازه‌ی ئێمه‌وه بێن تا‌کوو بتوانین به یه‌که‌وه یاسایه‌کی بنه‌ره‌تی به مه‌به‌ستی هه‌نگاو نان بۆ بنیات نانی ده‌وله‌تی سهریبه‌خۆی کوردستان ئاماده بکه‌ین.

ههر لێ‌روه داوا له گشت لایه‌ک ده‌که‌ین که ئه‌گه‌ر که‌س یا که‌سانیک ده‌توانن له نووسینه‌وه‌ی ده‌ستوور و یاسا دا یارمه‌تیده‌رمان بن ، پێوه‌ندیمان پێوه بکه‌ن:
kurdnational@gmail.com

ده‌وله‌تی له ته‌بعید یا دوورخراوه‌یی دا (ئینگلیسی: Government in exile)

پژیمی داگیرکهری ئێرانی له لیواری رووخان دایه ، بۆ ئه‌وه‌ی له هه‌لومه‌رجی ئالۆزی کاتی تیکرپووخانی رژیمی ئێران، کورد تووشی سهرلێشتی‌واوی و برپاری به په‌له‌ی له چه‌شنی شوێنی سالی ۱۳۵۷ی هه‌تاوی نه‌ی ، ئه‌ركی سهرشانی سهرجه‌م گه‌لی کورد به تابه‌تی چینی سیاسه‌توان و پۆشنیری کۆمه‌لگای کوردستانه‌که بیر له دامه‌زاندنی ده‌وله‌تیکی کاتی له تاراوگه و دره‌وه‌ی سنووره‌کانی پۆژه‌ه‌لاتی کوردستان بکه‌نه‌وه.

گه‌لی کورد ده‌بی له هه‌لومه‌رجی ئیستا دا کار بۆ دامه‌زاندنی ده‌وله‌تیکی کاتی تاراوگه‌ نشین که خاوه‌نی سه‌رۆک کۆمار، پارلمان و سه‌رۆکی پارلمان، وه‌زیر و سه‌رۆک وه‌زیران و پارلماندارانی بکاته‌وه و به پیکه‌یتانی وه‌ها ده‌وله‌تیکی ، له کاتی رووخانی رژیم دا ، ده‌رفه‌تی گونجاو بۆ یه‌که‌ه‌نگی و یه‌که‌گرتووی و قورسای کورد بره‌خسێتی.

سالی ۱۳۵۷ی هه‌تاوی به هۆی په‌رته‌وازه‌یی و یه‌ک نه‌بوونی گوتاری زāl له ناو گه‌لی کورد و هه‌روه‌ها بێ ئه‌زمونی سیاسی وایکرد که رژیم به فیل و واده و به‌ئینی بێ بنه‌ما گه‌لی کورد هه‌لخه‌له‌تیی و له ئه‌نجامی‌ش دا به‌وه‌ش پانه‌وه‌ستا و هه‌ر چی جبه‌خانه و هیزی نیزامی تایر و ئاماده‌ی هه‌بوو، به مه‌به‌ستی جیهاد په‌وانه‌ی کوردستانی کرد .

شهره‌فنامه‌ی نیشتمانی
به‌ره و ناوه‌ندی نیشتمانی
هیزی پێشمه‌رگه‌ی نیشتمانی
یاسای بنه‌ره‌تی
ده‌وله‌ت و حکوومه‌تی کاتی کوردستان له تاراوگه و دوور خراوه‌یی
و ...

ده‌وله‌تی له ته‌بعید یا دوورخراوه‌یی دا (ئینگلیسی: Government in exile)

میژووی نه‌ته‌وه‌ی کورد پره له به‌سه‌ره‌هاتی هه‌لخه‌له‌تاندن له لایه‌ن داگیرکهرانه‌وه و به‌شی هه‌ره زۆری سه‌رۆک و سه‌رکرده‌کانی کورد له لایه‌ن رژیمه‌ داگیرکهره‌کانی کوردستان به بیانووی جۆراوجۆر و بێ بنهما خه‌لتانی خوێن کران.

پێویسته‌ ده‌رس له میژووی رابردوو مان وه‌رگرتن و ساده بیر نه‌که‌ینه‌وه و شان و نسکۆکان دووپاته نه‌که‌ینه‌وه ، با چیدیکه فریوی داگیرکهری ئێرانی نه‌خوین.

ده‌بێ ئیمه‌ی کورد به‌گه‌وره و بچووکه‌وه، باوه‌ر به‌وه بێنن که خاکی کوردستان به‌شیک نییه له خاکی هیچ نه‌ته‌وه و ولایتیک، جگه له خاک و نه‌ته‌وه‌ی کورد و کوردستان.

ده‌بێ منالانی سه‌ر بێشکه‌مان به‌وه گۆش بکه‌ین که خاکی پێرۆزی کوردستان ساله‌هایه له لایه‌ن داگیرکهری ئێرانییه‌وه، داگیر کراوه و ده‌بێ هه‌ول بۆ رزگاری و سه‌ربه‌ستی بدین.

پێویسته بزاین و میژوو له بیر نه‌که‌ین که خاکی کوردستان، چ له لایه‌ن شا و سه‌لته‌نه‌تی کراوات له مل و چ له لایه‌ن خومه‌ینی و مه‌لای مه‌ندیل به سه‌ره‌وه داگیر بکری ، بۆ ئیمه جیاوازی نییه و هه‌ر هه‌موویان له سه‌رمان دیکتاتۆرن و به هۆی کورد بوونه‌وه ده‌مانکوژن.

ئێستا بۆ رزگار بوون له‌و دۆخ و قه‌یرانه‌ی کورد له کوردستانی رۆژه‌لات تێکه‌وتوو، پێویسته هه‌موو پێکه‌وه به‌ بێ له‌به‌ر چاو گرتی بیرو باوه‌ر و ئیدئۆلۆژی و ته‌نیا له ژێر ناوی نه‌ته‌وه‌ی کورد هاوده‌نگ و یه‌گرتوو بین.

هه‌موو پێکه‌وه و به هه‌موو ره‌نگ و جیاوازیه‌ فکری و سیاسیه‌ کانه‌وه هه‌نگاو به‌ره‌و ئازادی کوردستان داوێن و با ئامانجی گشتی و سه‌ره‌کیمان وه‌ده‌رنانی داگیرکهری ئێرانی بێ له خاکی پێرۆزی کوردستان.

بۆ گه‌یشتن به‌و ویست و داخوازیه ، پێویستیمان به‌ پێکه‌ینانی حکوومه‌ت و ده‌وله‌تیک کاتی له تاراوگه هه‌یه و بۆ ئه‌و مه‌به‌سته‌ش ده‌بێ: هه‌ر کام له حیزب و رێکخراوه سیاسیه‌کان، ناوی که‌سانی جێگه‌ی باوه‌ر و متمانه‌ی خۆیان رابگه‌یه‌نن و دانیشتنیکی گشتی حیزب و لایه‌نه‌کان له‌م باره‌وه به‌رپه‌وه بچن.

که‌سانی سه‌ربه‌خۆ و بێ‌لایه‌ن و ته‌نانه‌ت هه‌موو گه‌لی کورد له رۆژه‌لاتی کوردستان و له تاراوگه پێویسته یارمه‌تیده‌ری ئه‌م پڕۆژه‌یه بن و به‌ پێکه‌ینانی شوورایه‌کی رێبه‌ری که بریتی بێ له سه‌رجه‌م هێزه‌ کوردستانیه‌کانی رۆژه‌لات له رێگه‌ی هه‌لبژاردنیک ئازاده‌وه ده‌وله‌ت و حکوومه‌تی کاتی کوردستانی رۆژه‌لات له تاراوگه و دوورخراوه‌یی دا به‌هه‌زی .

ده‌وله‌تی کاتی کوردستان شیوه‌ی فیدراڵی ده‌بێ و هه‌موو ئوسانه‌کانی رۆژه‌لاتی کوردستان ده‌بێ خاوه‌نی سیستمیک فیدراڵ و له ژێر ده‌سه‌لاتی ده‌وله‌تی ناوه‌ندی کوردستان دا ده‌بن.

ده‌وله‌تی کوردستان له چوارچێوه‌ی کۆماری فیدراڵی کوردستان دا بریتی ده‌بێ له‌م ئه‌یاله‌تانه: کرمانشاه، ئیلام، لورستان و چوار مه‌حالی به‌ختیاری، ورعی، سه‌نه، به‌شیک له خوراسانی باکوور و هه‌مه‌دان

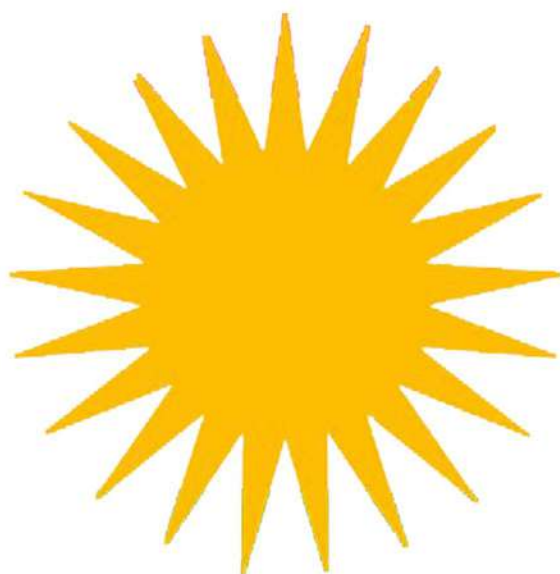

Kurdistan Independence Movement

بزووتنه‌وهی سه‌ربه‌خۆیخوازانی کوردستان

پێره‌وی ناوخوازی بزووتنه‌وهی سه‌ربه‌خۆیخوازانی کوردستان

پێره‌وی ناوخۆی بزووتنه‌وه‌ی سهریبه‌خۆییخوازانی کوردستان

بۆ به‌چاو روونی و ناساندنی زیاتر سهره‌تا پێویسته‌ باسیک له‌ سهر فۆرم و شیوه‌ی پێکهاته‌ی
بزووتنه‌وه‌ی سهریبه‌خۆییخوازانی کوردستان بکه‌ین.

فه‌سلێ یه‌که‌م/

پێناسه‌ی بزووتنه‌وه‌ی سهریبه‌خۆییخوازانی کوردستان

ماده‌ی یه‌که‌م:

ناوی بزووتنه‌وه‌، بزووتنه‌وه‌ی سهریبه‌خۆییخوازانی کوردستان ه‌ و کورتکراوه‌ی ناوه‌که‌ی به‌ کوردی ((بSK)) و کورتکراوه‌ی
ناوه‌که‌ی به‌ رێنوسی کوردی لاتین BSK یه‌ و له‌ ئاستی نێوده‌وله‌تی
* Kurdistan independence movement *KIM

ماده‌ی دووه‌م:

بزووتنه‌وه‌ی سهریبه‌خۆییخوازانی کوردستان، بزووتنه‌وه‌یه‌کی سهریبه‌خۆییخوازی، هه‌لقولاو له‌ فه‌لسه‌فه‌ی نه‌ته‌وه‌یی و نیشتمانیه‌ له
رۆژه‌لاتی کوردستان.

ماده‌ی سێه‌م:

بزووتنه‌وه‌ی سهریبه‌خۆییخوازانی کوردستان له‌ سهر بناغه‌ی کۆماری کوردستان و ژیار و شارستانییه‌تی میژووی کورد بنیات ده‌نرێته‌وه‌.

ماده‌ی چاره‌م:

بزووتنه‌وه‌ی سهریبه‌خۆییخوازانی کوردستان، گۆره‌پانی خه‌باته‌که‌ی له‌ چوارچێوه‌ و جوگرافای کوردستان دایه‌ و له‌ ژێر له‌ ئیستا دا به
به‌ هۆی هه‌لومه‌رج ته‌رکیز و فیکوکیسی له‌ سهر رۆژه‌لاته‌ و به‌ دروشمی ئازادی و سهریبه‌خۆی بۆ رۆژه‌لاتی کوردستانی داگیرکراو له
لایه‌ن ئێرانه‌وه‌، خه‌بات ده‌کا.

پێره‌وی ناوخۆی بزووتنه‌وه‌ی سه‌ربه‌خۆییخوازانی کوردستان

فه‌سل یه‌که‌م؛

ماده‌ی پینجه‌م:

بزووتنه‌وه‌ی سه‌ربه‌خۆییخوازانی کوردستان، بزووتنه‌وه‌یه‌کی سێکۆلار و لائیکه و باوه‌ری به‌ جیایی دین و ئاین له‌ سیاسه‌ت و ده‌وله‌ت هه‌یه و هاوکات رێز له‌ سه‌رحه‌م بیر و باوه‌ر و ئاین و که‌مینه‌ نه‌ته‌وه‌یه‌کان ده‌گری و باوه‌رمه‌نده به‌ مافه‌کانی مرۆڤی په‌سه‌ند کراوی رێکخراوی نه‌ته‌وه‌یه‌که‌گرتوه‌کان.

ماده‌ی شه‌شه‌م:

ئارمی بزووتنه‌وه‌ی سه‌ربه‌خۆییخوازانی کوردستان به‌ ئیلهام وه‌رگرتن له‌ واقعی گه‌له‌که‌مان و به‌ریابوونی چه‌تریک بۆ هه‌موو کوردستانیانی به‌ بێ جیاوازی دروستکراوه و سێ رهنگی سوور، زه‌رد و سه‌وز ته‌عبیر له‌ ئالای کوردستان ده‌که‌ن و رهنگی نارنجی وه‌ک رهنگی ره‌وته نه‌ته‌وه‌یه‌کان له‌ چوارچێوه‌ی لۆگۆکه‌ دا جێگه‌ی گرتوه‌وه و له‌ ژێر ناوی کورتکراوه‌ی بزووتنه‌وه‌که‌ واته‌ بسک که‌ به‌ پیتی لاتین نوسراوه ، چیاپه‌ک وه‌ک خۆراگری نه‌ته‌وه‌ی کورد بوونی هه‌یه که‌ خۆر له‌ پشت چیاکه‌وه‌ سه‌ری ده‌ره‌یناوه و رۆژی پیرۆزی کوردستان له‌ چیاکانی رۆژه‌لاته‌وه‌ سه‌ر ده‌ردیڤێ .

2019

قا

ماده‌ی بیست و یه‌که‌م

٢٤

فہرست دووہم

ماددهی حهوتهم:

ئەندامانى بزووتنەو ە برىتىن لە :

ئەندامانى نەيىنى لە ناوخۆى رۆژھەلاتى كوردستان،

ئەندامانى ئاشكرا لە كوردستانى باشوور،

ئەندامانى بزووتنەو لە ھەندەران.

ماددهی هه‌شته‌م:

کوردی هەر جوار پارچه‌ی کوردستان که باوه‌ری به سه‌ربه‌خۆی و پاراستنی به‌رژه‌وه‌ندی نه‌ته‌وه‌یی و نیشتمانی بۆ کوردستان هه‌بێ، ده‌توانی بپێته ئه‌ندام.

ماددهی نۆیه م:

ئەندام دەبىي باوەرى تەواوى بە بەرنامە و پرەنسىپە كانى بزووتنەوە كەوە هەبى و لەو پىناوە دا كار بكا و سىياسەتە كانى بزووتنەوە لە ناو خەلك دا بەرە بىدا.

پێره‌وی ناوخ‌ۆی بزووتنه‌وه‌ی سهریبه‌خۆییخوازانی کوردستان

چۆنیه‌تی ئەندامیه‌تی

فه‌سلێ دووه‌هم

ماده‌ی ده‌یه‌م:

ئه‌ركی ئەندامانی نه‌یانی له‌ ناوخ‌ۆی رۆژه‌لاتی کوردستان:

ئه‌و ماده‌یه‌ له‌ پێره‌و پرۆگرام وه‌ک دلی بزووتنه‌وه‌ پێناسه‌ ده‌کری و به‌و پێیه‌ ئاماژه‌یه‌کی کورت له‌ مه‌ر چاوکه‌راوه‌ی ئەندامان و لایه‌نگران و دۆستان ده‌دری بۆ ئه‌وه‌ی به‌ر به‌ هه‌ر جۆره‌ گۆی قوڵاغ بوونی سیخو‌ران و دوژمنان و داگیرکه‌ران بگێردری:

ئا:

بزووتنه‌وه‌ بایه‌خێکی زۆر به‌ ئالوگۆری هه‌مه‌لایه‌نه‌ی هه‌زی ده‌دا ، بۆ ئه‌وه‌ی ده‌سته‌ی ئەندامان خۆ به‌ چه‌کی راهێنان، په‌روه‌رده و داھێنان ته‌یار بکه‌ن .

ب:

ئەندامان ده‌بێ به‌ شیوه‌ی مانگانه‌ راپۆرتی کارێ خۆیان بده‌نه‌وه‌ ده‌سته‌ی رێبه‌ری و پله و ئاستی ئەندامیه‌تی ئەندامان، پێوه‌ندی به‌ چالاکیه‌کانیانه‌وه‌ هه‌یه‌.

پ:

هه‌لومه‌رجی به‌رده‌م ئەندامان و وه‌زی ناوخ‌ۆ ، شیوه و فۆرمی چالاکیه‌کان دیاری ده‌کا و ئەندامان به‌ پێی ئه‌و دۆخه‌ی تێیدا ، بۆ خۆیان له‌ ژێر چاوه‌دیاری به‌رپرسی ته‌شکیلات خاوه‌ن بیا‌رن ، هاوکات ئەندامانی نه‌یانی پتویسته‌ له‌ کۆمه‌لگا دا به‌ به‌ربلای حزووریان هه‌بێ و پرسه‌ جۆربه‌جۆره‌کان به‌ مه‌به‌ستی له‌ قاو دانی سیاسه‌ته‌کانی رژییم بێنه‌گۆری و له‌ رووداو و ناره‌زایه‌تی مه‌ده‌نی و ... دا رۆلی رێکخه‌ر و رێبه‌ری بگێرن.

ت:

بزووتنه‌وه‌ گرینگی هه‌ره‌ زۆر به‌ نه‌ریت و ئەخلاق ، هێما نه‌ته‌وه‌یه‌کان و پرهنسیبه‌ کۆمه‌لایه‌تییه‌کان ده‌دا و ئه‌وه‌ی به‌ درێژایی میژوو داگیرکه‌ری غه‌دار هه‌وێ داوه‌ ئه‌و بنه‌ما سه‌ره‌کیانه‌ لێل و ئالۆز بکا ، به‌ره‌نگاری توندی ده‌بێته‌وه‌ و بگه‌ر له‌ ئاستی هێلی سوور لێ ده‌روانین.

ج:

ئەندامانی بزووتنه‌وه‌ له‌ ناوخ‌ۆی رۆژه‌لاتی کوردستان هه‌ر به‌ پێنج که‌س شانه‌یه‌کی نه‌یانی پێک ده‌ین و ئه‌رکه‌ پاسپێرداوه‌کانی بزووتنه‌وه‌ له‌ ژێر رێنۆینی به‌رپرسی شانه ، جێبه‌جێ ده‌که‌ن .

به‌شێکی تر له‌ ئه‌رکه‌کان بریتین له‌ :

بلاو کردنه‌وه‌ی بیر و بۆچوونه‌کانی بزووتنه‌وه‌ له‌ چوارچیوه‌ی چالاکی ته‌بلیغی ، کۆکردنه‌وه‌ی زانیاری له‌ سه‌ر ره‌وشی ژینگه‌ ، سیاسی ، کۆمه‌لایه‌تی ، ئابووری و ... ی کوردستان ، رێکخه‌ستی چالاکییه‌ مه‌ده‌نییه‌کان ، پالپشتی و هاوئاهاه‌نگ بوون له‌ گه‌ل خه‌باتی چه‌کداری و به‌شداری راسته‌وخ‌ۆ له‌ خه‌باتی شار دا.

شانه‌یه‌کی پێنج که‌سی له‌ ناوخ‌ۆ ده‌توانی یه‌ک نوێنه‌ری به‌ شیوه‌ی نه‌یانی بۆ به‌شداری له‌ کۆنگره‌ دا هه‌بێ.

پێره‌وی ناوخۆی بزووتنه‌وه‌ی سهریبه‌خۆییخوازانی کوردستان

چۆنیه‌تی ئەندامیه‌تی

فه‌سلێ دووه‌هم

ماده‌ی یازده‌یه‌م:

ئەندامانی بزووتنه‌وه له هه‌نده‌ران و به‌شی ئاشکرا

ئا:

له هه‌رکام له‌و ولاته‌نای ئەندامانی بزووتنه‌وه‌ی لێیه، به‌گرتنی کۆنفرا‌نس، به‌هه‌ر پینچ که‌س ده‌توانن یه‌ک نوێنه‌ر به‌کۆنگره‌ بناسین و ئەگه‌ر له‌ ولاتیک که‌متر له‌ پینچ که‌سی لێبوو به‌ شیوه‌ی ئیستسنا، لانی که‌م یه‌ک که‌س وه‌ک نوێنه‌ری ئەو ولاته‌ی لێ نیشته‌جێیه، به‌شداری کۆنگره‌ ده‌بێ و ده‌بێته‌ نوێنه‌ری بزووتنه‌وه‌ له‌و ولاته‌ و به‌گشتی به‌رپرسیانی کۆمیته‌کانی ده‌ره‌وه، نوێنه‌ری بزووتنه‌وه‌ن له‌و ولاته‌ی لێ نیشته‌جێن.

ب:

ده‌سته‌ی کارگیر و ئەندامانی بزووتنه‌وه له‌ سه‌رجه‌م ولاتان ده‌بێ به‌ شیوه‌ی مانگانه‌ راپۆرتی کاری خۆیان بده‌نه‌وه ده‌سته‌ی رێبه‌ری. هه‌ر کوردێکی نیشتمانپه‌روه‌ر و سهریبه‌خۆییخواز ده‌توانێ داوای ئەندامیه‌تی و هه‌روه‌ها پشتگیری و پالپشتی له‌ بزووتنه‌وه‌ بکا و کۆمیته‌ی ولاتان پاش لێکۆلینه‌وه به‌ هاوئا‌هه‌نگی له‌ گه‌ل به‌رپرسی به‌شی ته‌شکیلات، پشتگیری ده‌دن به‌ ئەندامان و لایه‌نگران.

ت:

ئەندامانی بزووتنه‌وه پێویسته‌ مانگانه‌ حه‌قی ئەندامیه‌تی و ئابونه‌ی مانگانه‌ که‌ به‌ پێی ولات دیاری ده‌کری بده‌ن به‌ به‌رپرسی به‌شی مالی بزووتنه‌وه.

ماده‌ی دوازه‌یه‌م

ئەندامانی بزووتنه‌وه له‌ باشووری کوردستان

ئا:

ئهو که‌سانه‌ی له‌ رووی ناچاری و به‌هۆی زه‌خت و گوشاری ده‌زگا سه‌رکوتکه‌ره‌کانی رێژی ئێران مه‌یدانی خه‌باته‌که‌یان له‌ رۆژه‌لاته‌وه‌ بۆ باشوور ده‌گوا‌زنه‌وه، به‌ پێی شاره‌زایی و توانا پاش کۆتاییه‌تێنان به‌ خولی سیاسی و نێزایی وه‌ک پێشمه‌رگه‌ له‌ به‌شه‌ جۆربه‌جۆره‌کانی بنکه‌کانی بزووتنه‌وه‌ سازمان ده‌درێن. هه‌ر به‌ پینچ که‌س ده‌توانێ یه‌ک نوێنه‌ری بۆ به‌شداری له‌ کۆنگره‌ دا هه‌بێ.

پێره‌وی ناوخۆی بزووتنه‌وه‌ی سهریبه‌خۆییخوازانی کوردستان

فۆرم و بێکهاته

فه‌سلێ سێهه‌م

ماده‌ی سێزده‌یه‌م:

کۆنگره

بالاترین ئۆرگانی بزووتنه‌وه‌یه و هه‌ر چوار سال جارێک به‌رپوه ده‌چێ.

هێلی گشتی، سیاسه‌ت و ستراتیژ و به‌رنامه و پێره‌وه‌ی ناوخۆی له لایه‌ن کۆنگره‌وه په‌سه‌ند ده‌کری.

ئهندامانی رێبه‌ری له لایه‌ن کۆنگره‌وه و به‌ ده‌نگی ئهندامانی به‌شدار بوو له کۆنگره‌دا هه‌لده‌بژێردرێن که به‌م چه‌شنه‌یه:

سه‌رۆک:

راسته‌خۆ له لایه‌ن ئهندامانی به‌شداربووی کۆنگره‌ بۆ ماوه‌ی چوار سال هه‌لده‌بژێردرێ

جێگری سه‌رۆک:

به‌ ده‌نگی زۆرینه‌ی ئهندامانی رێبه‌ری هه‌لده‌بژێردرێ.

ده‌سته‌ی رێبه‌ری:

بریتیه له ۱۱ که‌س که به‌رپرسایه‌تی ئۆرگانه‌کانی بزووتنه‌وه‌یان له ئه‌ستۆ ده‌بێ و له سه‌رۆک، جێگری سه‌رۆک، وته‌یژ، به‌رپرسی ته‌شکیلات، به‌رپرسی ئه‌منیه‌ت، به‌رپرسی به‌شی مالی، به‌رپرسی به‌شی پێوه‌ندییه‌ کوردستانیه‌کان، به‌رپرسی به‌شی پێوه‌ندییه‌ بیانییه‌کان، به‌رپرسی به‌شی نێزای، به‌رپرسی راگه‌یانندن، به‌رپرسی به‌شی فێرکاری و ئامووش و ...

ده‌سته‌ی کارگێڕی:

بریتین له ۹ که‌س که هاوکات له گه‌ل به‌رپرسایه‌تی وه‌ک جێگرانی ئهندامانی رێبه‌ری، له به‌شیک له ئۆرگانه‌کان دا به‌رپرسایه‌تیان له ئه‌ستۆ ده‌بێ.

ئهندامانی راوێژکاری رێبه‌ری:

ئهرکی راوێژکاری رێبه‌ریان له ئه‌ستۆیه و له که‌سانی شا‌ره‌زا و ئاکادیمی پێک دی و مه‌رج نییه ئهندامی بزووتنه‌وه بن .

پێره‌وی ناوخ‌ۆی بزووتنه‌وه‌ی سهریبه‌خوێبخوازانێ کوردستان

ئه‌ركه‌كانی رێبه‌ری

فه‌سلێ چواره‌م

ماده‌ی چواره‌یه‌م:

ئه‌ندامانی رێبه‌ری، به‌رپرسی به‌رپوه‌بردنی سیاسه‌ته‌کانی بزووتنه‌وه‌ن و ئه‌ندامانی ده‌سته‌ی کارگیرێ وێرای به‌شداری له‌ سه‌رجه‌م کۆبوونه‌وه‌کانی رێبه‌رایه‌تی به‌هر سێ ئه‌ندام وه‌ک یه‌ک ده‌نگ بۆ په‌سه‌ند کردن یا نه‌کردنی بڕیاره‌کانی رێبه‌رایه‌تی ده‌توان ده‌نگ بده‌ن و راسته‌وخۆ به‌شداری بڕیاره‌کان بن.

ماده‌ی پازده‌یه‌م:

ده‌سته‌ی رێبه‌رایه‌تی و ئه‌ندامانی کارگیرێ که‌ ده‌نگی متمانه‌ی به‌شداریانی کۆنگره‌یان پێدراوه‌ ، مافی ئه‌وه‌یان هه‌یه‌ که‌ لێپێچینه‌وه‌ له‌ سه‌رۆک بکه‌ن و له‌ هه‌لومه‌رجێک که‌ به‌ پێویستی بزانه‌ن، ده‌توان داوای به‌ستنی گۆنگره‌ی نااسایی بکه‌ن.

ماده‌ی شانزده‌یه‌م:

سه‌رجه‌م بڕیاره‌کانی په‌سه‌ند کراوی کۆنگره‌ له‌ لایه‌ن ده‌سته‌ی رێبه‌رییه‌وه‌ ده‌خرینه‌ بواری جێبه‌جێکردنه‌وه‌ و ئه‌وان به‌رپرس و دارێژه‌ری سیاسه‌تی گشتی بزووتنه‌وه‌ن.

ماده‌ی چه‌فده‌یه‌م:

سه‌رۆکی بزووتنه‌وه‌، به‌رپرسه‌ له‌ سیاسه‌ته‌ گشتیه‌کانی بزووتنه‌وه‌ و هاوئا‌هه‌نگی نێوان ئه‌ندامانی رێبه‌ری له‌ ئه‌ستۆی سه‌رۆکه‌.

ماده‌ی یه‌که‌م ...
تا
ماده‌ی بیست و یه‌که‌م

پێره‌وی ناوخۆی بزووتنه‌وه‌ی سهریبه‌خۆییخوازانی کوردستان

داهات و سهرچاوه‌کانی داهات

فه‌سلێ پینجه‌م

ماده‌ی هه‌ژده‌یه‌م:

سهرجه‌م ئه‌ندامانی بزووتنه‌وه به پێی یارمه‌تی دیاریکراو بۆ ههر ولاتیک بره‌پاره‌یه‌ک وه‌ک حه‌ق ئه‌ندامیه‌تی ده‌ده‌ن. بزووتنه‌وه پشت ئه‌ستوره به یارمه‌تی مایی لایه‌نگران و دئسۆزانی بزاڤی ڕزگاریخوازی گه‌لی کورد

ماده‌ی نۆزده‌یه‌م:

بزووتنه‌وه هه‌وڵ ده‌دا بۆ ده‌ستخستنی داهات له پڕۆژه‌ی جۆربه‌جۆری ئابووری دا سهرمایه‌ دابنێ و ئه‌وه بێتته داهات بۆ بزووتنه‌وه.

راگه‌یانندن

فه‌سلێ شه‌شه‌م

ماده‌ی بیسته‌م:

بۆ بره‌و دان به بیرى سهریبه‌خۆییخوازی، بزووتنه‌وه له ڕێگه‌ی دوو مانپه‌ری فه‌رمی که سیاسه‌ته‌کانی بزووتنه‌وه‌ی تیدا ب‌ل‌او ده‌بێتته‌وه چالاکی ته‌بلیغی و راگه‌یانندن ده‌کا

www.kurdnation.com

www.rojikurd.net

ماده‌ی بیست و یه‌که‌م:

که‌ناتیکی ته‌له‌فیزیۆنی که هه‌وڵ ده‌دا ده‌نگ و په‌نگی هه‌موو سهریبه‌خۆییخوازانی کورد بێ له ڕێگه‌ی سه‌ته‌لایته‌وه ب‌ل‌او ده‌بێتته‌وه و ئامانجی سهره‌کیی ئاماره‌ پیکراو که بزووتنه‌وه له هه‌وڵ دایه بێتته‌وه چه‌تریک نته‌وه‌ی و نیشتمانی به بێ جیاوازی بۆ هه‌موو کوردستانیان.

خه‌باتی ئێمه‌ له‌ ئێستا دا خه‌باتێکی نه‌ته‌وايه‌تییه‌ ، نه‌ک ئایینی،
چینه‌یه‌تی یا ره‌گه‌زی

پێره‌وی ناوخ‌ۆی بزووتنه‌وه‌ی سهریبه‌خوێبخوازانێ کوردستان

سیاسه‌تی بزووتنه‌وه‌ی سهریبه‌خوێبخوازانێ کوردستان ، له‌ سهر‌ بنه‌مای دیموکراسی و مافی مرۆف داریژراوه‌ و باوه‌ری به‌ بنه‌ماکانی مافی مرۆپی په‌سه‌ند کراو له‌ لایه‌ن رێکخراوی نه‌ته‌وه‌یه‌ کگرتوه‌وه‌ کانه‌وه‌ هه‌یه‌ و هه‌روه‌ها له‌ روانگه‌ی مافی دیاریکردنی چاره‌نووس، وه‌ک مافیکی نیونه‌ته‌وه‌یی هه‌ول بۆ سهرینه‌وه‌ و وه‌ده‌رنانی داگیرکەر ده‌دا و ئامانجی سهره‌کی گه‌یشتنه‌ به‌ سهریبه‌خوێ کوردستان.

ئاوردانه‌وه‌ی بزووتنه‌وه‌ له‌ کۆمه‌لگا ، ئاوردانه‌وه‌یه‌کی کلاسیکی نییه‌ که‌ تێیدا کۆمه‌لگا دابه‌ش به‌ زه‌قبوونه‌وه‌ی ره‌گه‌زی بکا، به‌لکوو بزووتنه‌وه‌ تاک به‌ تاک کۆمه‌لگا به‌ ژن و به‌ پیاوه‌وه‌ له‌ پێگه‌ی شکۆداری مرۆفایه‌تیدا ده‌روانی و لای وایه‌ جوێکردنه‌وه‌ی ئه‌مانه‌ له‌ یه‌کدی له‌ راستیدا به‌ مانای شەق کردنی کۆمه‌لگا و مه‌نفه‌زێکی کراوه‌ بۆ دزه‌ کردن یا ده‌ستیوه‌ردانی بێگانه‌یه‌.

بزووتنه‌وه‌ له‌و باوه‌ره‌ دایه‌ که‌ :

به‌تواناترین و باشترین رێبه‌رانی جیهان ژنان و به‌ گشتی ژن و پیاو ته‌واوکهری یه‌کترن، هه‌یج خه‌باتێک به‌ بێ بوون و حزووری ژنان سهرناکه‌وی.

کۆله‌که‌ی گۆرانکاری بنه‌ره‌تی هه‌ر نه‌ته‌وه‌یه‌ک بۆ داها‌توویه‌کی گه‌ش و دوور که‌وته‌وه‌ له‌ بیر و عه‌قلیه‌تی کۆن و هه‌له‌ ره‌چاوگرته‌ی ره‌وتی په‌روه‌رده‌ی مندا‌لان و گه‌نجانی نه‌ته‌وه‌که‌مانه‌ .

بزووتنه‌وه‌ بر‌وای به‌وه‌ هه‌یه‌ که‌ هه‌موو ئه‌و ره‌وتانه‌ی که‌ ده‌بێ ره‌چاو بگیری، سهر‌ له‌ نوێ له‌ گه‌ل سهر‌ده‌م هاوشیوه‌ و هاوته‌ریبی بکا و دوور که‌وته‌وه‌ له‌ شێوازی کلاسیکی کۆن ، بۆ نمونه‌ بوونی ئۆپۆزیسیۆن له‌ ناو ده‌سه‌لاتدا جودا له‌ قازانج و سووده‌کانی له‌ شێوه‌ی کلاسیکه‌که‌ی که‌ به‌ ئێمه‌ گه‌یشتووه‌، شه‌ره‌ بۆ ده‌سه‌لات، له‌ کاتیکدا ئێمه‌ به‌ پلان و به‌رنامه‌ی زانستی لمان وایه‌ که‌ ئۆپۆزیسیۆن گه‌ر له‌ سهر‌ پاشنه‌ی بیرۆکه‌ی به‌ ده‌سه‌لات گه‌یشتن دوور که‌وته‌وه‌ و خۆی به‌ چاو‌دێرێکی هه‌تاهه‌تایی ناو ده‌سه‌لاتی کوردستان بزانی سوود و به‌رامه‌ی بۆ کۆمه‌لگا چه‌ند قات ده‌بێته‌وه‌.

هه‌روه‌ها بزووتنه‌وه‌ ، بۆ گه‌یشتن به‌ سهریبه‌خوێ و دامه‌زراندنی ده‌وله‌تی کوردستان له‌ رۆژه‌لات، هه‌موو شێوه‌کانی خه‌بات له‌ به‌رگه‌ی مه‌ده‌نییه‌وه‌ تا به‌رگه‌ی چه‌کدارانه‌ به‌ مافی ره‌وا و بێ ئه‌ملاو ئه‌ولای بزووتنه‌وه‌ی رێگاریخوازی کوردستان ده‌زانی و هه‌وتی بۆ ده‌دا.

بزووتنه‌وه‌ی سهریبه‌خوێخوازانێ کوردستان باوه‌ری به‌ ده‌سته‌واژه‌ی ته‌وايه‌تی ئه‌رزێ ئێران نییه‌ و نه‌ته‌وه‌ی ئێران و جوغرافیای ئێران به‌ ده‌ستکرد و ساخته‌ ده‌زانی و له‌و باوه‌ره‌ دایه‌ که‌ خاک و جوغرافیای، زمان و فره‌ه‌نگ و کلتور، مێژوو و ناسنامه‌ و شوناسی کورد له‌ لایه‌ن رێژه‌ داگیرکهره‌کانی ئێران و شۆفینیسمی فارس داگیر کراوه‌ و سه‌دان سا‌له‌ هه‌وتی سهرینه‌وه‌ و ئاسمیله‌ کردنی نه‌ته‌وه‌ی کوردیان داوه‌ و هه‌وله‌کانیشیان به‌رده‌وامن.

خاک و جوگرافیای کوردستان هێڵی سووری ئیمه‌یه‌ و له‌ بستی‌ک
خاکی خۆمان خۆش نابین

پێره‌وی ناو‌خۆ‌ی بزووتنه‌وه‌ی سهریبه‌خۆییخوازانی کوردستان

خاک و جوگرافیای رۆژه‌ه‌ڵاتی کوردستان

بزووتنه‌وه‌ی سهریبه‌خۆییخوازانی کوردستان باوه‌ری به‌ جوگرافیایه‌ک به‌ ناوی ئێران نییه‌ و له‌و باوه‌ره‌ دایه‌ که‌ ئه‌و جوگرافیایه‌ ده‌ستکرده‌ و له‌ سهر خاکی نه‌ته‌وه‌کانی دیکه‌ بنیات نراوه‌ و هه‌روه‌ها نه‌ته‌وه‌یه‌ک به‌ ناوی ئێرانی، بێ مانایه‌ و ته‌نیا به‌ مه‌به‌ستی سهرینه‌وه‌ی شوناسی نه‌ته‌وه‌یی نه‌ته‌وه‌کانی غه‌یره‌ فارس ساز کراوه‌.

بزووتنه‌وه‌ی سهریبه‌خۆییخوازانی کوردستان بۆ ئه‌و خاکه‌ خه‌بات ده‌کا که‌ له‌ لایه‌ن ئێرانه‌وه‌ داگیرکراوه‌ و بریتیه‌یه‌ له‌ ئوس‌تانه‌کانی: ئیلام و لورستان، چوارمه‌حالی به‌ختیاری، کرماشان، سنه‌، وره‌ج، هه‌مه‌دان و به‌شێک له‌ خوراسانی باکوور. بزووتنه‌وه‌ شاری کرماشان وه‌ک پایته‌ختی ده‌وله‌تی کوردستان پێشنیار ده‌کا.

زمانی ستاندارد و یه‌ کگرتوو

له‌ رێگه‌ی زمانناسان و شاره‌زایانی ئه‌و بواره‌ کار بۆ زمانی ستاندارد و یه‌ کگرتوو کوردی، به‌ که‌نک وه‌رگرتن له‌ هه‌موو زاراوه‌ و بن زاراوه‌کان ده‌کری و هیچ زاراوه‌یه‌ک به‌ سهر زاراوه‌یه‌کی تر دا زāl نابێ و میدیا و راگه‌یاندن و کتیب و خوێندن له‌ ناوچه‌کانی سهر به‌ زاراوه‌ جوړبه‌ جوړه‌کان ده‌بێ دا‌بین بکری، به‌لام زمانی سهره‌کی و ئیداری و فهرمی زمانی ستاندارد و یه‌ کگرتوو کوردی و زمانی دووهم زمانی ئینگلیسی ده‌بێ.

لۆبیه‌گری

بزووتنه‌وه‌ی سهریبه‌خۆییخوازانی کوردستان به‌ پشت به‌ستن به‌ ئیراده‌ی نه‌ته‌وه‌ی کورد له‌ رۆژه‌ه‌ڵاتی کوردستان و له‌ رێگه‌ی لۆبیه‌گری له‌ گه‌ل وڵاتانی زله‌ی‌زی جیهانی هه‌ول بۆ دامه‌زراندنی ده‌وله‌تی کوردستان و وه‌ده‌رنانی داگیرکهران له‌ خاکی کوردستان ده‌دا.

بزووتنه‌وه‌ی سهریبه‌خۆییخوازانی کوردستان باوه‌ری به‌وه‌ هه‌یه‌ که‌ هه‌موو رێکخراو و حیزبێک به‌ مه‌رجێک سهریبه‌خۆی سیاسی خۆی له‌ ده‌ست نه‌دا، ده‌توانی یارمه‌تی له‌ وڵاتانی زله‌ی‌ز وه‌ربگری و له‌ گه‌ل دوژمنانی ئێران دۆستایه‌تی و هاو‌په‌یمانی پێک بێی و له‌ سهر ئه‌و بنه‌مایه‌ی دوژمنی دوژمنه‌که‌م، دۆستی منه‌، پێوه‌ندی و به‌رژه‌وه‌ندی هاو‌به‌شی هه‌بێ و هاوکات ئه‌و ئه‌سه‌له‌ وه‌به‌رچاو بکری که‌ جگه‌ له‌ داگیرکهرانی کوردستان، ده‌کری یارمه‌تی له‌ هه‌موو لایه‌ک وه‌رگیردری.

بزووتنه‌وه‌ی سهریبه‌خۆییخوازانی کوردستان پێوه‌ندی له‌ گه‌ل وڵاتانی ئوروپایی، عه‌ره‌بی، ئه‌مریکا و ئیس‌رائیل به‌ ره‌وا ده‌زانی و یارمه‌تی وه‌رگرتن له‌ وڵاتانه‌ی که‌ خاکی کوردستانیان داگیر نه‌کردووه‌، به‌ مافی بێ ئه‌ملاو ئه‌ولای خۆی ده‌زانی و به‌رژه‌وه‌ندی هاو‌به‌ش و دوژمنی هاو‌به‌ش ده‌توانی خالی هاو‌به‌شی هاو‌کاری دوولایه‌نه‌ بێ.

نووسینه‌وه یاسایه‌کی بنه‌ره‌تی به مه‌به‌ستی پێکه‌یتانی ده‌وله‌ت و
ه‌کوومه‌تی رۆژه‌لاتی کوردستان له تاراوگه و دوور خراوه‌ی دا
زه‌رووره‌تیکی می‌ژووبیه و هه‌نووکه‌یه

پێره‌وی ناوخۆی بزووتنه‌وه‌ی سهریبه‌خۆییخوازانی کوردستان

بزووتنه‌وه‌ی سهریبه‌خۆییخوازانی کوردستان، ئابلقه و گه‌مارۆی ئابووری یا هه‌ر چه‌شنه‌ی رێکارێک، ته‌نانه‌ت هێرشی نێزیمی و لاتانی زله‌یز بۆ
لاواز کردنی ئێرانی خاوه‌ن چه‌کی ته‌قۆمی و هه‌نارده‌که‌ری تیرۆریسم به‌ ره‌وا ده‌زانی و ئه‌و هێرشه‌ وه‌ک ده‌ستپه‌ردانی مرۆف دۆستانه‌ی
ولاتانی زله‌یز به‌ مه‌به‌ستی له‌ ناو بردنی تیرۆر له‌ قه‌له‌م ده‌دا و پالپشتی و پشتیوانی وه‌ها هه‌نگاو و هێرشێک بۆ سه‌ر ئێران ده‌کا.

بزووتنه‌وه‌ی سهریبه‌خۆییخوازانی کوردستان له‌و باوه‌ره‌ش دایه‌ که‌ ولاتانی زله‌یز بۆ به‌رژه‌وه‌ندی خۆیان ئاماده‌ن وه‌ها هێرشێک بکه‌ن و
کورد و ولاتانی زله‌یز له‌و نێوه‌ دا خاوه‌ن به‌رژه‌وه‌ندی هاوبه‌شن، به‌لام بزووتنه‌وه‌ بۆ گه‌یشتن به‌ سهریبه‌خۆی به‌ پله‌ی یه‌که‌م پشتی به‌
ئێرا ده‌ و وری نه‌ته‌وه‌ی کورد به‌ستوه‌.

له‌ کۆی ئه‌و خالانه‌ی به‌ شیوه‌ی پۆلێن کراو ئاماژه‌مان دایه‌ بزووتنه‌وه‌ راشکاوانه‌ په‌نجه‌ له‌ سه‌ر چه‌ند خالی که‌مایه‌سی له‌ ناو ره‌ه‌تی کوردی
داده‌نی:

ده‌ستوور و یاسای بنه‌ره‌تی

بزووتنه‌وه‌ی سهریبه‌خۆییخوازانی کوردستان له‌و باوه‌ره‌ دایه‌: نه‌بوونی نووسینی یاسای بنه‌ره‌تی که‌ فه‌لسه‌فه‌یه‌که‌ بۆ رێکخستنی کۆمه‌لگا
و به‌رپه‌بردن و دابینه‌کردنی ره‌ه‌تی ژبانی تاک و هه‌نگاوێن به‌ره‌و داهاتوویه‌کی پوون و دیار، بونیادی چوارچێوه‌یه‌کی دیاری له‌ نه‌زم،
ئه‌خلاق، مافی مرۆف، هێلی سوور و ... که‌ ناسراوه‌ به‌ یاسا.

نه‌بوونی یاسا واته‌ بێسه‌ره‌وبه‌ره‌ی و ... بۆیه‌ بزووتنه‌وه‌ به‌ هه‌ستکردن به‌و واقعه‌ گرینگ و سه‌ره‌کییه‌ به‌ هه‌موو هێز و توانایه‌وه‌ هه‌ول
ده‌دا چه‌تریک بێ بۆ تاک به‌ تاک کۆمه‌لگا و سه‌رجه‌م په‌نگ و سه‌لیقه‌کان و به‌ نووسین و داڕشتنه‌وه‌ی یاسای بنه‌ره‌تی
ئه‌و رێپه‌وه‌ ره‌چاو بکا.

بزووتنه‌وه‌ له‌ یه‌که‌م هه‌نگاو بۆ مه‌به‌ستی داڕشتنه‌وه‌ی یاسای بنه‌ره‌تی و پێشنووسی ئه‌و یاسایه‌:

به‌ که‌لک وه‌رگرتن له‌ که‌سانی شاره‌زای یاسا، مافناسان، یاسادانه‌ران و پارێزه‌ران و که‌سانی شاره‌زا له‌ سیاسه‌ت و یاسای نێونه‌ته‌وه‌ی کار
بۆ نووسینه‌وه‌ی یاسایه‌کی بنه‌ره‌تی وه‌ک یاسای پێشنیاری بۆ ده‌وله‌ت و ه‌کوومه‌تی کوردستان ده‌کا.

هه‌روه‌ها بزووتنه‌وه‌ داوا له‌ سه‌رجه‌م حیزب، سازمان و لایه‌نه‌ سیاسیه‌کانی کوردستان ده‌کا که‌ له‌ سه‌ر خه‌رجی بزووتنه‌وه‌ له‌ ماوه‌یه‌کی
دیاریکراو دا له‌ سه‌ر می‌ژیک له‌ ده‌وری یه‌ک کۆبینه‌وه‌، بۆ نووسینه‌وه‌ و پێشنیار و بریاردان و داڕشتنه‌وه‌ی یاسای بنه‌ره‌تی کوردستان .

پیکه‌یتانی ناوه‌ند یا کۆنگره‌یه‌ک بۆ سهریبه‌خۆییخوازانی
رۆژه‌ه‌لاتی کوردستان

یاسای ئاماده‌کراو و په‌سه‌ند کراو له لایه‌ن سهرجه‌م حیزب و پیکخواهه سیاسیه‌کانه‌وه، پاش ئازادی و نه‌مانی پژی‌می داگیرکهر، ده‌خ‌ریته ده‌نگدانی گشتیه‌وه و خه‌لکی کوردستان بریاری کۆتایی له باره‌وه ده‌ده‌ن.

هه‌روه‌ها بزووتنه‌وه پیکه‌یتاری دروست کردنی ده‌وله‌تیک سهریبه‌خۆی کوردستان له تاراوگه‌ ده‌دا و داوا له سهرجه‌م حیزب و لایه‌نه‌کان ده‌کا که له کۆبوونه‌وه‌یه‌کی هاوبه‌ش دا بریار له سهر دروستکردنی وه‌ها ده‌وله‌تیک له تاراوگه‌ بده‌ین و بزووتنه‌وه ئاماده‌یه سهرجه‌م خه‌رج و تیچووه‌کانی بگریته نه‌ستۆ.

ئه‌و ده‌وله‌ته‌ تا کاتی ئازادی و پووخانی پژی‌می داگیرکهر و پیکه‌ خۆشکردن بۆ گواستنه‌وه‌ی ده‌سه‌لات له ده‌وله‌تی کاتیه‌وه بۆ ده‌وله‌تیک هه‌لبژێردراو به‌ ده‌نگی خه‌لک په‌وایی و مه‌شرووعیه‌تی ده‌بی.

بزووتنه‌وه‌ی سهریبه‌خۆییخوازانی کوردستان، حیزب و پیکخوازیکێ خاوه‌ن ئایدئۆلۆژییه‌کی تایبه‌ت ((چه‌پ، لیبرال، راست یا ئایینی)) نییه به‌لکۆو په‌وتیک پیکه‌اتوو له سهرجه‌م چین و توژی کۆمه‌لگای کوردستانه‌ که برۆا یان له سهر فله‌سه‌فه‌ی نه‌ته‌وه‌یی و نیشتمانی هاتۆته ئاراوه‌ تا له درێژه‌ی خه‌بات و چالاکی به‌رده‌وام و نه‌براه به‌ له‌خۆ گرتنی هه‌موو هزر و په‌نگه‌ سیاسیه‌کان ده‌وری چه‌تریک گشتی ببینی.

بزووتنه‌وه‌ی سهریبه‌خۆییخوازانی کوردستان به‌ دامه‌زراندنی کۆنگره‌ یا ناوه‌ندیک له ژێر ناوی سهریبه‌خۆییخوازانی رۆژه‌ه‌لاتی کوردستان هه‌ول بۆ یه‌ک‌خستنی ناو مالی کورد و به‌ریه‌یه‌کی سهریبه‌خۆیخواز ده‌دا و داوا له سهرجه‌م حیزب و سازمان و پیکخواهه سهریبه‌خۆیخوازه‌کان ده‌کا که به‌ له‌به‌رچا و گرتنی به‌رژه‌وه‌ندی نه‌ته‌وه‌یی و به‌ دوور له به‌رژه‌وه‌ندی حیزبی و تاکه‌ که‌سی له ده‌وری یه‌ک کۆ ببینه‌وه و کار بۆ ئامانجی هاوبه‌ش بکه‌ین.

بزووتنه‌وه‌ی سهریبه‌خۆییخوازانی کوردستان هه‌ول بۆ دامه‌زراندنی میدیایه‌کی سهریبه‌خۆ و بێ لایه‌ن ده‌دا تاکۆو ده‌نگ و په‌نگی سهرجه‌م سهریبه‌خۆییخوازانی رۆژه‌ه‌لاتی کوردستان بێ و له‌و پێوه‌ندییه‌ دا داوا له دلسۆزان و خه‌مخۆزانی کورد ده‌کا که یارمه‌تیده‌ر و پالپشت بن. بزووتنه‌وه‌ی سهریبه‌خۆییخوازانی کوردستان له گه‌ل هه‌موو نه‌ته‌وه‌ غه‌یره‌ فارسه‌کان که خاکیان له لایه‌ن ئێرانه‌وه‌ داگیر کراوه‌ خۆی به‌ دۆست و هاوبه‌ییمان ده‌زانێ و هه‌ول ده‌دا له به‌ریه‌یه‌کی سهریبه‌خۆیخوازی دا له گه‌ل نه‌ته‌وه‌کانی عه‌ره‌بی ئه‌حواز، تورکی ئازهریایان، به‌لووچه‌کان، تورکمان، کاسپیه‌ن و نه‌ته‌وه‌کانی دیکه‌ که باوه‌ریان به‌ نه‌مانی ئێران له ته‌واویه‌تی خۆی دا هه‌یه‌ کار بۆ سهریبه‌خۆی و پرگاری له داگیرکاری بکا.

بزووتنه‌وه‌ی سهریبه‌خۆییخوازانی کوردستان بۆ بره‌و دانی زیاتر به‌ بیر نه‌ته‌وایه‌تی و سهریبه‌خۆیخوازی، ژووریک فکری داده‌مه‌زرتی و داوا له رووناکیان، بیرمه‌ندان، نووسه‌ران و چالاکانی بواره‌ جو‌ریه‌جو‌ریه‌کانی کوردستانی رۆژه‌ه‌لات ده‌کا که به‌ بێ له به‌ر چا و گرتنی بیر حیزبایه‌تی و خۆ به‌ستنه‌وه‌ و خۆقه‌تیس کردن له ناو حیزبایه‌تی دا به‌ نووسی و تار و بابته‌ و لیدوان یارمه‌تیده‌ری سهریبه‌ستی و سهریبه‌خۆی و هه‌ولی روونکردنه‌وه‌ی زیاتری نه‌ته‌وه‌که‌مان بده‌ن.

١٧ ی به‌فرانباری ٢٧١٨ ی کوردی
٧ ژانویه‌ی ٢٠١٩ ی زایی

ناوی ئه‌و داموده‌زگا حکوومی و سیاسیه‌ی جیهان و کوردستان که راسته‌وخۆ پێره‌و و پرۆگرامی بزووتنه‌وهی سهریبه‌خوێبخوازانێ کوردستان یان پێشکەش کراوه:

- ۱- رێک‌خراوی نه‌ته‌وه یه‌ ک‌گرت‌وه‌کان
- ۲- یه‌ ک‌یت‌ی ئوروپا
- ۳- رێک‌خراوی مافی مرۆفی ژنیف
- ۴- به‌شی پێوه‌ندیه‌کانی وه‌زاره‌تی ده‌روه‌ی ئه‌مریکا
- ۵- زۆریه‌ی بالوێزخانه‌کانی ولاتانی جیهان
- ۶- دادگای نیونه‌ته‌وه‌ی لاهه له هوله‌ند
- ۷- واتیکان
- ۸- چه‌ندین ده‌زگای حکوومی فه‌رانسه
- به‌شی پێوه‌ندیه‌کانی وه‌زاره‌تی ده‌روه‌ی فه‌رانسه
- رێک‌خراوی پزیشکانی بیسنوور
- رێک‌خراوی رۆژنامه‌نووسانی بیسنوور

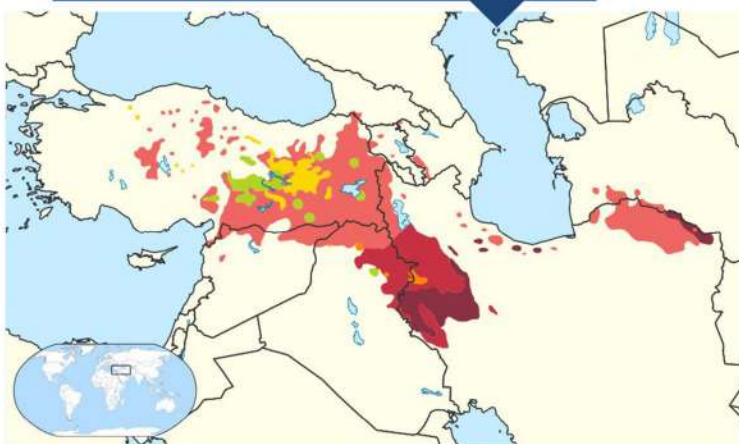
- ۹- حکومه‌تی هه‌ریمی کوردستان
- ۱۰- پارلمانی هه‌ریمی کوردستان
- ۱۱- هی‌ز و لایه‌ن و حیزبه‌کانی کوردستانی رۆژه‌لات
- پارێ سهریبه‌ستی کوردستان
- پارێ سهریبه‌خۆی کوردستان
- پارێ ئازادی کوردستان
- سازمانی خه‌باتی کوردستانی ئێران
- کۆمه‌له‌ی زه‌حمه‌ت‌کێشانی کوردستان
- حیزبی دیموکراتی کوردستان
- کۆمه‌له‌ی شۆریش‌گێری زه‌حمه‌ت‌کێشانی کوردستانی ئێران
- حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئێران
- رێک‌خراوی خه‌باتی شۆریش‌گێری کوردستان
- سازمانی یاری کورد
- یه‌ ک‌یت‌ی دیموکراتی کوردستان
- بزووتنه‌وه‌ی کۆماریه‌خوازی رۆژه‌لاتی کوردستان
- کۆمه‌له‌، رێک‌خراوی کوردستانی حیزبی کۆمونیستی ئێران
- رێک‌خراوی کوردی کورمانجی خوراسان
- فدراسیون یارسان

۱۲- حیزب و لایه‌نه‌کانی سه‌ر به‌ نه‌ته‌وه‌کانی عه‌ره‌بی ئه‌حواز، به‌لووچ، تورکی ئازهری، تورکمان، کاسپیه‌ن و مازهنی، گیلەک و ...

شهری چال‌دیران ۱۵۱۴

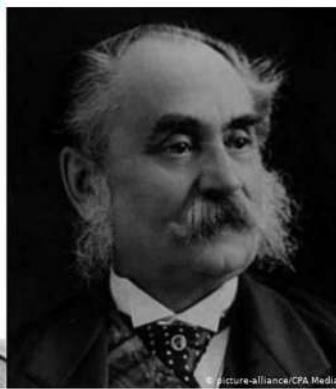

Die Verteilung der Kurden. Der westliche Teil von mit wurde in der Schlacht von Chaldiran (zwischen Shah Ismail I und den Osmanen) vom Iran getrennt und den Osmanen angegliedert.

پهیمانی زه‌هاو ۱۶۳۹

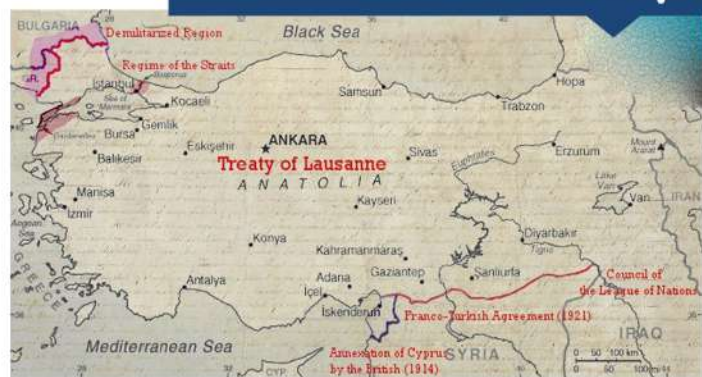
سایکس پیکۆ ۱۹۱۶

پهیمانی سیقر ۱۹۲۰

پهیمانی لۆزان ۱۹۲۳

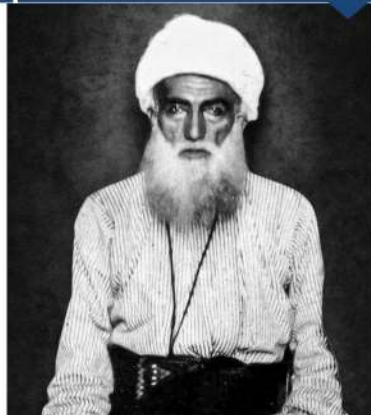

شیخ عوبه‌یدوللا‌ی نه‌هری

شیخ سه‌عیدی پیران

سه‌ید ره‌زای دێرسیم

سمایل ئاغا، سمکۆی شکاک

ژنرال ئیحسان نووری پاشا

شیخ مه‌حموودی به‌رزنجی

پێشه‌وا قازی محهممه‌د

شیخ ئەحمه‌دی بارزان

مه‌لا مسته‌فا بارزانی

وهکیل مسته‌فا

سهرۆک کۆماری کوردستانی سوور

سهرۆک کۆماری ، یه‌که‌م کۆماری کوردستان

نالا‌ی کوردستان له چه‌ند سهرده‌می جیاواز دا

نالا‌ی کورد له کۆماری ئارارات (١٩٢٧ - ١٩٣٠)

نالا‌ی کورد له سهرده‌می شیخ محمود (١٩٢٢ - ١٩٢٤)

نالا‌ی کورد له سهرده‌می دهلێتی ماد (١٩٢٠-١٩٢٧)

نالا‌ی ئێستای کورد له باکوور و رۆژئاوای کوردستان

نالا‌ی کورد له باشووری کوردستان (٢٠٠٢ - هه‌تا ئێستا)

نالا‌ی کورد له کۆماری کوردستان مه‌هاباد (١٩٤٦)

پېره‌وى ناخوږى

بەلگە و دىكۆمىنت و وىنە

سروودی نەتەوھیی ئەي رەقيب ، ھۆنراوھي دلدار

به کوردی ناوهندی

نهی ره قیب!

تهی ره‌قیب هەر ماوه قه‌ومی کورد زمان
 نایسکێنی دانهبی ته‌بی زه‌مان
 که‌سی نه‌ئێ کورد مردوو، کورد زیندوو
 زیندوو قه‌ت نانه‌وی نالاکه‌مان
 تێمه‌ ره‌له‌ی ره‌نگی سه‌ور و شه‌رشین
 سه‌ه‌ری که‌ خوێناوبه‌ رابردوو‌مان
 که‌سی نه‌ئێ کورد مردوو، کورد زیندوو
 زیندوو قه‌ت نانه‌وی نالاکه‌مان
 لاوی کورد هه‌سته‌یه‌ سه‌ر پێ وه‌ک دایر
 نا به‌ خوێن نه‌خشی بکا ناجی زیان
 که‌سی نه‌ئێ کورد مردوو، کورد زیندوو
 زیندوو قه‌ت نانه‌وی نالاکه‌مان
 تێمه‌ ره‌له‌ی می‌یدا و که‌ یه‌خسه‌ره‌وین
 دینمان، ناییمان هەر نیشتمان
 که‌سی نه‌ئێ کورد مردوو، کورد زیندوو
 زیندوو قه‌ت نانه‌وی نالاکه‌مان
 لاوی کورد هەر حازر و ناماده‌یه‌
 گیان فیدایه‌، گیان فیدا، هەر گیان فیدا
 که‌سی نه‌ئێ کورد مردوو، کورد زیندوو
 زیندوو قه‌ت نانه‌وی نالاکه‌مان

به کوردیی ناوه‌ندی و ئه‌لفووریی لاتینی

Ey reqîb!

Ey reqîb her mawe qewmî kurd ziman
Naysîkênê daneî topî zeman
Kes nellê Kurd mirduwe, Kurd zînduwe
Zînduwe qet nanewê allakeman
Ême rolley rengî sûr u şorîşîn
Seyrî ke xwênawiye rabirdûman
Kes nellê Kurd mirduwe, Kurd zînduwe
Zînduwe qet nanewê allakeman
Lawî Kurd hestaye ser pê wek dilêr
Ta be xwên nexşî deka tacî jîyan
Kes nellê Kurd mirduwe, Kurd zînduwe
Zînduwe qet nanewê allakeman
Ême rolley Mîdya u Keyxusrewîn
Dînman, ayînman her niştîman
Kes nellê Kurd mirduwe, Kurd zînduwe
Zînduwe qet nanewê allakeman
Lawî Kurdî her hazîr u amadeye
Gyan fîdaye, gyan fîda, her gyan fîda
Kes nellê Kurd mirduwe, Kurd zînduwe
Zînduwe qet nanewê allakeman

به کوردپی باکووری

نہی رہ قیب!

نهی ره‌قیب هەر، مایه قه‌ومی کورد زمان
 ناشکی و دانایی ب تویی زه‌مان
 کەس نه‌بی کورد دمرن، کورد ژین دین
 ژین دین قەت ناکه‌فێ ئالا کوردان
 ئەم خۆرتین ره‌نگی سۆر و شۆره‌شن
 سه‌هر بکه‌ خوینا دهبان مه‌ دا رۆژان
 کەس نه‌بی کورد دمرن، کورد ژین دین
 ژین دین قەت ناکه‌فێ ئالا کوردان
 لاوت کورد رابوو به‌ سه‌ر پێ وه‌ک شیران
 تا ب خوین نه‌خشین بکه‌ تاجێ ژبان
 کەس نه‌بی کورد دمرن، کورد ژین دین
 ژین دین قەت ناکه‌فێ ئالا کوردان
 ئەم خۆرتین میدیا و که‌یخوسه‌ره‌وین
 دین ئیمان و ئایینمان، هەر نیشیمان
 کەس نه‌بی کورد دمرن، کورد ژین دین
 ژین دین قەت ناکه‌فێ ئالا کوردان
 خۆرتی کورد ته‌ف حازر و ناماده‌نه
 جانی‌دانه، جانی‌دانه، هەر جانی‌دا
 کەس نه‌بی کورد دمرن، کورد ژین دین
 ژین دین قەت ناکه‌فێ ئالا کوردان

به کوردیی باکووری و نه لغوویی لاتینی

Ey reqîb!

Ey reqîb her, maye qewmê Kurd ziman
 Naşikê û danayê bi topê zeman
 Kes nebê Kurd dimirin, Kurd jîn dibin
 Jîn dibin qet nakevê ala Kurdan
 Em xortên rengê sor û şoreşin
 Seyr bike xwîna dîyan me da rijand
 Kes nebê Kurd dimirin, Kurd jîn dibin
 Jîn dibin qet nakevê ala Kurdan
 Lawê Kurd rabûye ser pê wek şêran
 Ta bi xwîn nexşîn bike tacê jîyan
 Kes nebê Kurd dimirin, Kurd jîn dibin
 Jîn dibin qet nakevê ala Kurdan
 Em xortên Mîdya û Keyxusrewîn
 Dîn îman u ayînman, her nishtiman
 Kes nebê Kurd dimirin, Kurd jîn dibin
 Jîn dibin qet nakevê ala Kurdan
 Xortê Kurd tev hazir û amadene
 Canfidane, canfidan her canfida
 Kes nebê Kurd dimirin, Kurd jîn dibin
 Jîn dibin qet nakevê ala Kurdan

به کوردی زازاکی

نہی رہ قیب!

ئەڭ يەقىب ھەر مەنۇ قەۋمى كوردزانى
 نىشكىنى، نىكوۋى ب تۇيا زەمانى
 كەس مەڧاۋۇ كورد مەنۇ، كورد جويىنۇ
 جويىنۇ، قەت نىئا وار بەيراقا ما
 ما دۇمانى رەنگى سۈور و شۆرەش نىمە
 تەماشەكە، گۈنى ئۇ راڧرەيدى ما
 كەس مەڧاۋۇ كورد مەنۇ، كورد جويىنۇ
 جويىنۇ، قەت نىئا وار بەيراقا ما
 لازى كوردى ڧاشتۇ را پايان ڧىندا چىران
 ئا ب گۈنى بىشەننە تاجى جويابە
 كەس مەڧاۋۇ كورد مەنۇ، كورد جويىنۇ
 جويىنۇ، قەت نىئا وار بەيراقا ما
 ما دۇمانى مەدىا و كەيخوسرەو نىمە
 دىن نىمان، نايىنى ما ھەر وەلات ئۇ
 كەس مەڧاۋۇ كورد مەنۇ، كورد جويىنۇ
 جويىنۇ، قەت نىئا وار بەيراقا ما
 لازى كوردى ھەر ھازر و نامادە بۇ
 جانڧەدا بۇ جانڧەدا، ھەر جانڧەدا
 كەس مەڧاۋۇ كورد مەنۇ، كورد جويىنۇ
 جويىنۇ، قەت نىئا وار بەيراقا ما

به کوردی رازاکی و نه لفرینی لاتی

Ey reqîb!

Ey reqîb her mendo qewmê kurdziwanî
Nêşikîno, nêkuwno bi topa zemanî
Kes mevajo kurd mireno, kurd cuyîno
Cuyîno, qet nêna war beyraqa ma
Ma domanê rengê sûr û şoreş îme
Temaşeke, gonin o ravêrdêyê ma
Kes mevajo kurd mireno, kurd cuyîno
Cuyîno, qet nêna war beyraqa ma
Lajê kurdî vaşt o ra payan fênda çêran
Ta bi gonî bineqîşne tacê cuyane
Kes mevajo kurd mireno, kurd cuyîno
Cuyîno, qet nêna war beyraqa ma
Ma domanê Medya û Keyxsuwre îme
Dîn îman, ayînê ma her welat o
Kes mevajo kurd mireno, kurd cuyîno
Cuyîno, qet nêna war beyraqa ma
Lajê kurdî her hazir û amade yo
Canfeda yo canfeda, her canfeda
Kes mevajo kurd mireno, kurd cuyîno
Cuyîno, qet nêna war beyraqa ma

به کوردیی هه ورامی

نهی رہ قیب!

ئەي رەقىب ھەر، مەنەن مېللەنى كورد زوان
تەمايرۇچىش، چىتەرى، چەرخى زەمان
كەس نەواچۇ كورد مەردەن، كورد ھەر زىننەن
زىننەنو فەت مەنامبۇرە ئالاكىمان
ئىمە رۆلئى رەنگى سوورى و شۆرىشى
بىدە چن وئالېنە، بىەردەمان
كەس نەواچۇ كورد مەردەن، كورد ھەر زىننەن
زىننەنو فەت مەنامبۇرە ئالاكىمان
مېللەتو كوردى ھەرزوارە سەر، باي
بە وئىش نەخشىن كە رۆ تاجو زىواي
كەس نەواچۇ كورد مەردەن، كورد ھەر زىننەن
زىننەنو فەت مەنامبۇرە ئالاكىمان
ئىمە رۆلئى، مېداو كەيخوسرەوى
دېن و ئايىچ، پارتزناش، نىشتەمان
كەس نەواچۇ كورد مەردەن، كورد ھەر زىننەن
زىننەنو فەت مەنامبۇرە ئالاكىمان
مېللەتو كوردى، نامادو ھازرەن
گېان فېدان و گېان فېدا، ھەر گېان فېدا
كەس نەواچۇ كورد مەردەن، كورد ھەر زىننەن
زىننەنو فەت مەنامبۇرە ئالاكىمان

به کوردیی هه ورامی و نه لفوونی لاتینی

Ey reqîb!

Ey reqîb her, menen mîletî kurd ziwan
Nimemarroyçîş, cimnerî, çerxî zeman
Kes newaço kurd merden, kurd her zînnen
Zînnênew qet menamyore allakêman
Ême rollê rengê sûrê û şorrişî
Bidye çin winalînen, wiyardeman
Kes newaço kurd merden, kurd her zînnen
Zînnênew qet menamyore allakêman
Mîletu kurdî hurzawe seru, pay
Be winêş nexşin kero tacew jîway
Kes newaço kurd merden, kurd her zînnen
Zînnênew qet menamyore allakêman
Ême rollê, mîdyaw keyxusrewî
Dîn û aynç, parêznaş, niştîman
Kes newaço kurd merden, kurd her zînnen
Zînnênew qet menamyore allakêman
Mîletu kurdî, amadew haziren
Gyan fîdan û gyan fîda, her gyan fîda
Kes newaço kurd merden, kurd her zînnen
Zînnênew qet menamyore allakêman

سروودی نه‌ته‌وه‌یی ئه‌ی ره‌قیب ، هۆنراوه‌ی دل‌دار

به‌ کوردیی له‌کی و نه‌له‌فوبی لانینی

Ey reqib!

Eyreqib (homa) her memînê qeom kurd zûn
nimermintê o nimeçemintê çerx rûjgarûn
kes nimwêşê kurd mirdêe, kurd zinêe
zinêeo herîj nimekiuê perçememûn
îme rûleê reŋg sor o şûrişîm
seêr ke xwênawe je esgetemûn
kes nimûşê kurd mirdêe, kurd zinêe
zinêeo herîj nimekiuê perçememûn
rûleê kurd hêzgirtêe ser pa çûi(çû) şêr
ta ve xwên reŋg ken pûp jîan
kes nimûşê kurd mirdêe, kurd zinêe
zinêeo herîj nimekiuê perçememûn
îme rûleê mad o keyxusrûim
dînmûn, aênymûn her nîştîman(veten)
kes nimûşê kurd mirdêe, kurd zinêe
zinêeo herîj nimekiuê perçememûn
rûleê kurd her gurd o amadêe
gîun fedaye, gîun feda, her gîun feda
kes nimûşê kurd mirdêe, kurd zinêe
zinêeo herîj nimekiuê perçememûn

به‌ کوردیی له‌کی

ئه‌ی ره‌قیب (هومال)!

ئه‌ی ره‌قیب هه‌ر مه‌مینی قه‌وم کورد زۆن
نهمه‌رمینتی و نه‌مه‌چه‌منتی چه‌رخ رۆژگارۆن
که‌س نه‌موشنی کورد مێدیه، کورد زینه
زینه، هه‌ریز نه‌مکۆی په‌رچه‌مه‌مۆن
ئیمه‌ روولێی ره‌نگ سور و شۆرشیم
سه‌یژکه‌ (سێل که‌) خووناوویه‌ ژه‌ نه‌سکه‌ته‌مۆن
که‌س نه‌موشنی کورد مێدیه، کورد زینه
زینه، هه‌ریز نه‌مکۆی په‌رچه‌مه‌مۆن
روولێی کورد هه‌زگرته‌ سه‌ر پا چۆی(چۆ) شیر
تا قه‌ خوێن ره‌نگ که‌ن پۆپ زیان
که‌س نه‌موشنی کورد مێدیه، کورد زینه
زینه، هه‌ریز نه‌مکۆی په‌رچه‌مه‌مۆن
ئیمه‌ روولێی ماد و که‌بخسوریم
دینمۆن، ئایینمۆن هه‌ر نیشتمان(قه‌طه‌ن)
که‌س نه‌موشنی کورد مێدیه، کورد زینه
زینه، هه‌ریز نه‌مکۆی په‌رچه‌مه‌مۆن
روولێی کورد هه‌ر گورج و ئاماده‌یه‌
گیۆن فه‌داته، گیۆن فه‌دا، هه‌ر گیۆن فه‌دا
که‌س نه‌موشنی کورد مێدیه، کورد زینه
زینه، هه‌ریز نه‌مکۆی په‌رچه‌مه‌مۆن

به‌ کوردیی باشووری و نه‌له‌فوبی لانینی

Ey reqib!

Ey reqib her mage qewmi kurd ziwan
Niyeşkinêgey gerdiş çerxi zeman
Kes neûşê kurd mirdige, kurd zîniye
Zîniye her ewşekê allageman
Îme rûlley rengi sîr u şûrişîm
Seyrî ke xûnawîye wiyerdeman
Kes neûşê kurd mirdige, kurd zîniye
Zîniye her ewşekê allageman
Rûlligi kurd hellsase pa wênêy dilêr
Ta we xûn rengin bikey taci jiyan
Kes neûşê kurd mirdige, kurd zîniye
Zîniye her ewşekê allageman
Îme rûlley mîdiya u keyxesrewîm
Dîniman ayîniman her nîştîman
Kes neûşê kurd mirdige, kurd zîniye
Zîniye her ewşekê allageman
Rûlligi kurd her hazir u amadeye
Giyan fedaye, giyan fedaye, giyan feda
Kes neûşê kurd mirdige, kurd zîniye
Zîniye her ewşekê allageman

به‌ کوردیی باشووری

ئه‌ی ره‌قیب!

ئه‌ی ره‌قیب هه‌ر ماگه‌ قه‌وم کورد زوان
نیه‌شکینگه‌ی گه‌ردش چه‌رخ زه‌مان
که‌س نه‌وشنی کورد مێدیه، کورد زینگه
زینگه هه‌ر نه‌و شه‌کی ئالاگه‌مان
ئیمه‌ روولێی ره‌نگ سور و شۆرشیم
سه‌یژ که‌ خوێنابه‌ و نه‌رده‌مان
که‌س نه‌وشنی کورد مێدیه، کورد زینگه
زینگه هه‌ر نه‌و شه‌کی ئالاگه‌مان
روولگ کورد هه‌لساسه‌ پا وینه‌ی دلێر
تا وه‌ خوێن ره‌نگین بکه‌ی تاج زیان
که‌س نه‌وشنی کورد مێدیه، کورد زینگه
زینگه هه‌ر نه‌و شه‌کی ئالاگه‌مان
ئیمه‌ روولێی میدیا و که‌بخه‌سه‌روه‌یم
دینمان ئایینمان هه‌ر نیشتمان
که‌س نه‌وشنی کورد مێدیه، کورد زینگه
زینگه هه‌ر نه‌و شه‌کی ئالاگه‌مان
روولگ کورد هه‌ر حازر و ئاماده‌یه‌
گیان فه‌دابه‌، گیان فه‌دابه‌، گیان فه‌دا
که‌س نه‌وشنی کورد مێدیه، کورد زینگه
زینگه هه‌ر نه‌و شه‌کی ئالاگه‌مان

هێمای سهره‌خۆییخوازان ، په‌نجه‌کانی هه‌لۆ

کوردستانیانی ئازیز

ئێمه‌ی کوردی سهره‌خۆییخواز پێویستیمان به‌ هێمایه‌ک هه‌یه‌ که هه‌م کوردستانی
بوون و هه‌م نه‌ته‌وه‌یی بوون و سهره‌خۆییخوازیمان نیشان بدا
له‌ مه‌وبه‌دوا ئێمه‌ وه‌ک سهره‌خۆییخواز به‌م شێوه‌یه‌ په‌نجه‌کانمان وه‌ک په‌نجه‌کانی
هه‌لۆکانی کوردستان به‌رز ده‌که‌ینه‌وه
ئێمه‌ له‌ مه‌و به‌ دوا ده‌که‌ینه‌ هێمای سهره‌خۆییخوازی
ئێمه‌ هێمای هه‌موو سهره‌خۆییخوازنه‌ نه‌ک ته‌نیا یه‌ک حیزب و لایه‌ن

هێمای سهریبه‌خۆییخوازان ، په‌نجه‌کانی هه‌لۆ

په‌نجه‌کانی هه‌لۆ ، هێمای سهریبه‌خۆیی

هێمای په‌نجه‌کانی هه‌لۆ ، هێمایه‌ک بۆ گشت سهریبه‌خۆییخوازان
سێ په‌نجه‌ی هه‌لۆ: خاک، نه‌ته‌وه، سهریبه‌خۆیی
سێ په‌نجه‌ی هه‌لۆ: پێشه‌وا، ئالا، نیشتمان
سێ په‌نجه‌ی هه‌لۆ: هێز و توانا، وه‌فا، سهریبه‌خۆیی

بەلگە و دىكۆمىنت و ويىنە

42

هەریمه‌کانی رۆژه‌لاتی کوردستان ، ئاماده‌کردنی بزوو تنه‌وه‌ی سه‌ربه‌خۆیخوازانی کوردستان

Kurdistan
Independence
Movement

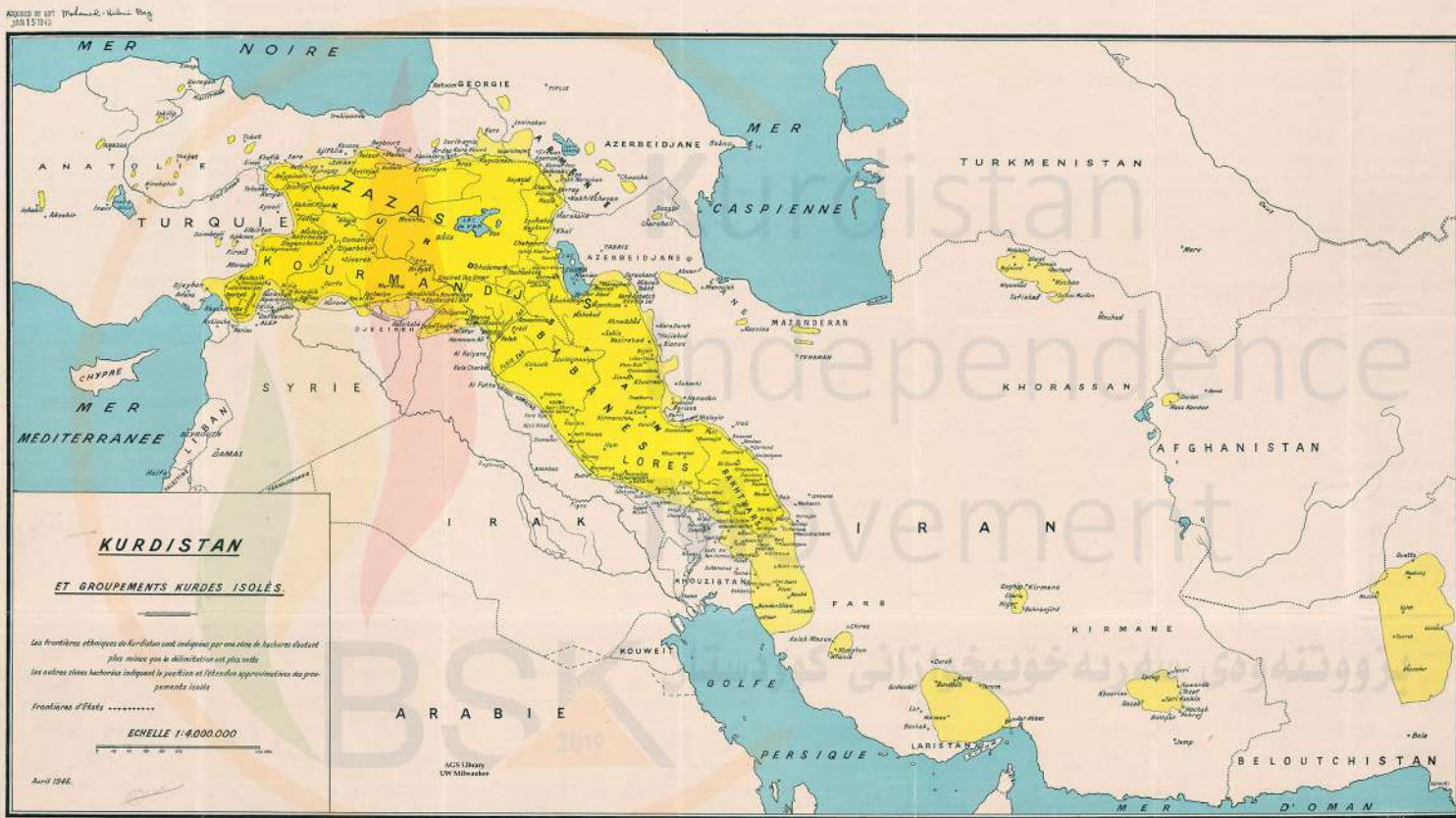
بزووتنه‌وی سه‌ربه‌خوینخوازانی کوردستان

پێره‌وی ناوخ‌ۆی

به‌لگه‌ و دیکۆمێنت و وینه

نه‌خشه‌یه‌کی کۆنی کوردستان ١٩٤٨

نه‌خشه‌یه‌کی میژوویی کوردستانی مه‌زن له ساڵی ١٩٤٨

روژی کورد

www.rojikurd.net
rojikurd@gmail.com

KURD NATION

کوردناسیۆن

www.kurdnation.com
kurdnational@gmail.com

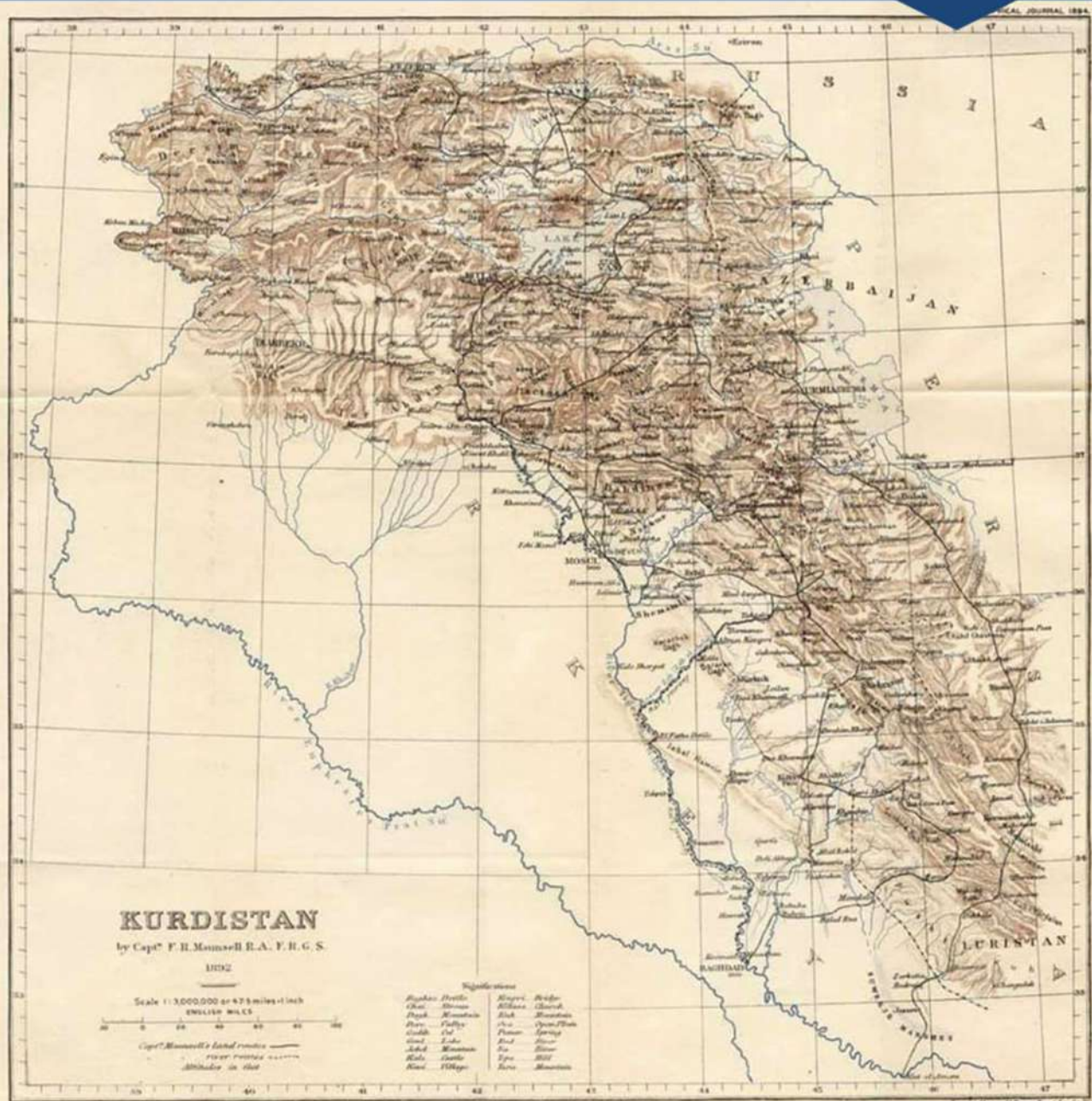
Kurdistan
Independence
Movement

بزووتنه‌وی سه‌ربه‌خوینخوازانی کوردستان

نەخشەیه‌کی کۆنی کوردستانی گه‌وره

پێره‌وی ناو‌خ‌ۆ‌ی

به‌لگه و دیکۆمێنت و وینه

میژووی دروستکردنی ولاتی جه‌لیی ئێران ناگاته سه‌د سال

ئه‌و جوغرافیا‌یه‌ی که ئه‌مرۆ ناوی ده‌ستکرد و جه‌لیی ئێرانیان له سه‌ر داناوه و به‌م چه‌شنه نه‌ته‌وه‌یه‌کی جه‌لیان بۆ فارس دروستکردوه و به‌و شی‌وه‌یه خاک و جوغرافیا‌ی نه‌ته‌وه‌کانی دیکه‌ی غه‌یره فارسیان داگیر کردوه

Kurdistan
Independence
Movement

بزووتنه‌وهی سه‌ربه‌خۆییخوازانی کوردستان

به‌رنامه، پێره‌و و پرۆگرام

بزووتنه‌وهی سه‌ربه‌خۆییخوازانی کوردستان

ROJIKURD
ڕۆژی کورد

www.rojikurd.net
rojikurd@gmail.com

KURD NATION

کوردنەسیۆن

www.kurdnation.com
kurdnational@gmail.com

Kurdistan
Independence
Movement

بزووتنه‌وهی سه‌ربه‌خۆییخوازانی کوردستان

